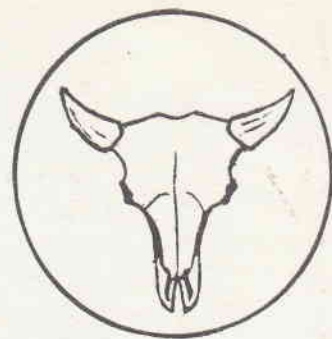

BIZONÍ VÍTR

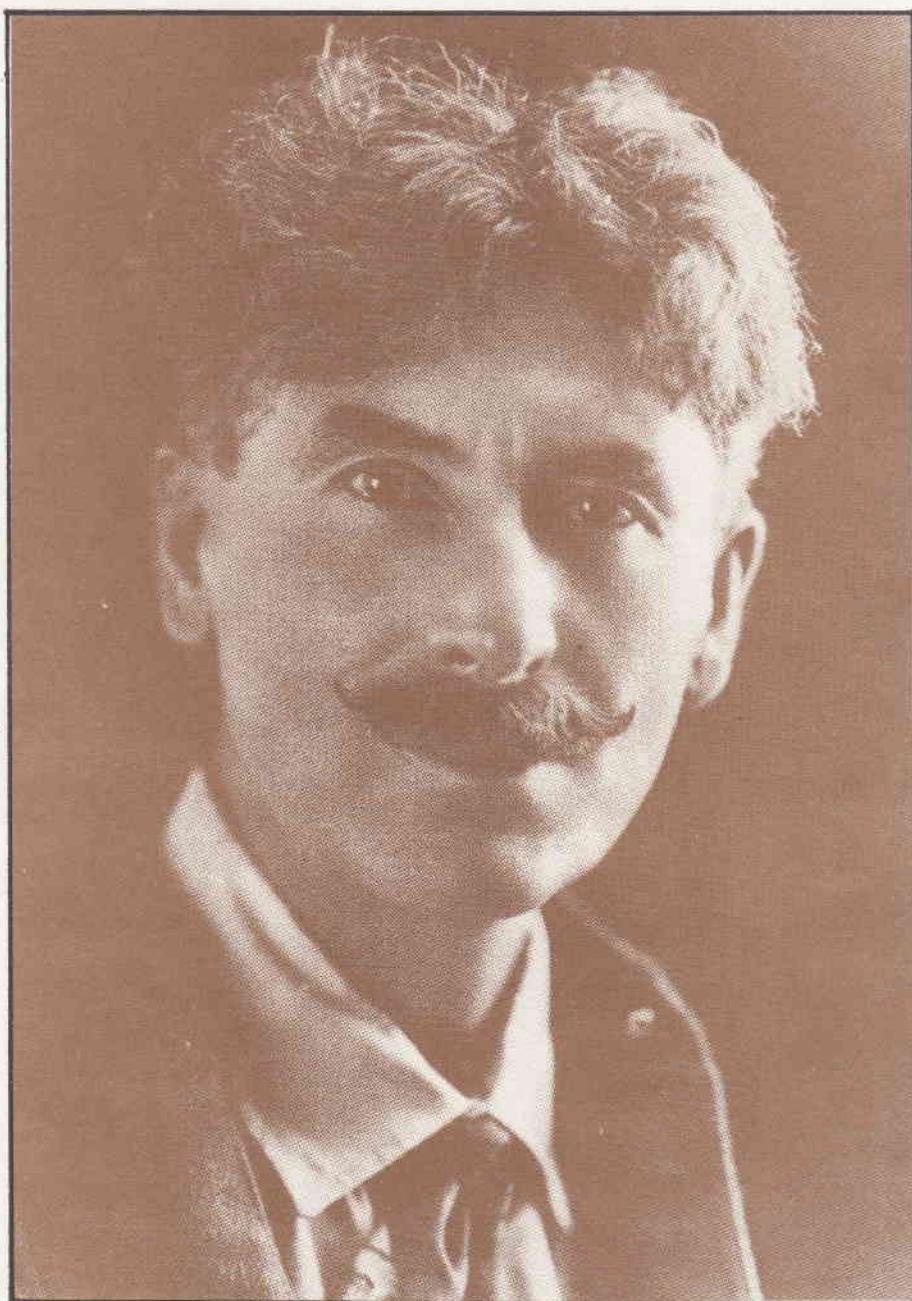
2 "THE BUFFALO WIND"

1990

Vydává Liga lesní moudrosti
"The Woodcraft League of Czechoslovakia"

USTAVUJÍCÍ SNĚM
LETNÍ TÁBORY
MEDICINMAN SLUNEČNÍ MEDVĚD

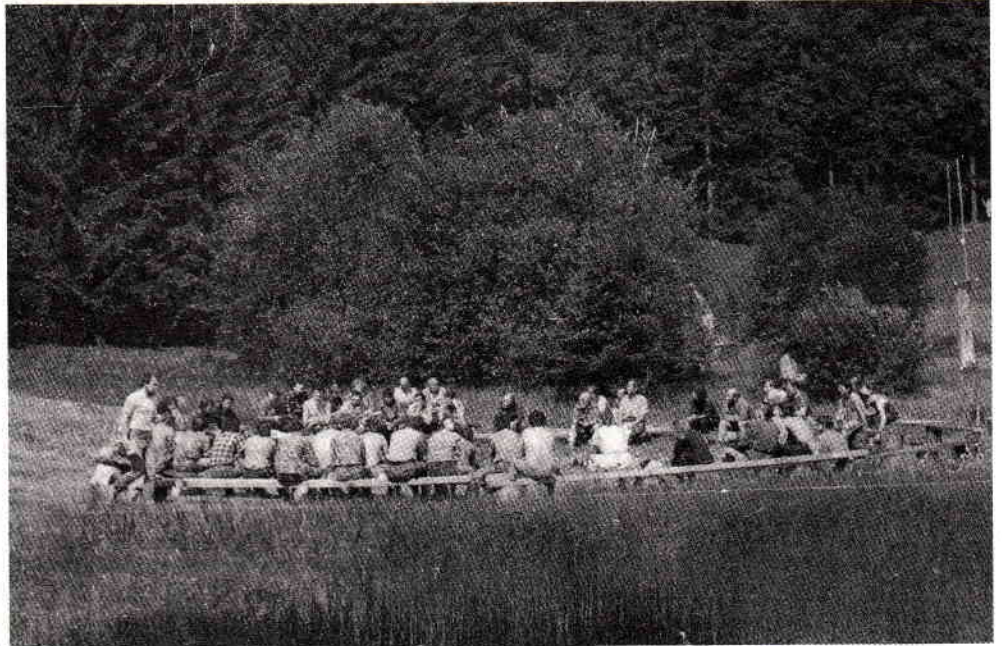
14.8.1990 uplynulo 130 let od narození čestného náčelníka

.THE WOODCRAFT LEAGUE OF CZECHOSLOVAKIA

E. Th. SETONA – ČERNÉHO VLKA

BOBŘÍ JEZERO 2. června 1990

USTAVUJÍCÍ SNĚM LLM

Březnový seminář o životě a díle E. T. Setona a Bizoní vítr s pozvánkou na ustavující sněm LLM přivedly nás, 120 stoupců woodcraftu, zástupců 21 kmenů i osamělých strážů, na Vysočinu k Bobřímu jezeru u Skleného nad Oslavou.

Sjížděli jsme se od pátku z Čech, Moravy, Slezska a Slovenska, muži i ženy, mladší i starší. Pozdravili se staří členové Ligy z Prahy (Hukwim, Hudžin a Had), Brna (Haryk a Bobr), Olomouce (Norek) a Frymburka (Malý Jestřáb). Staří známí a mnoho nových, převážně mladších. "Hau kola!" Na tábořišti postavili 11 týpů, sněmoviště, vztyčili totem a totemovou desku. Tábor žije přípravami na sněm, zpěvem, bubnováním, tancem a hrami pod vedením členů kmene Bílý Wampum a Mawadení v malebných krojích. Ve wigwamech zaplály ohně.

Seznamovali jsme se, debatovali a potom v programových sekcích, stále za účasti asi 80 zájemců, jednali. Byly schváleny stanovy Ligy lesní moudrosti podle předloženého návrhu s tím, že definitivní úpravy některých textů, které se na zkoušku zavádějí, budou provedeny na příštím sněmu. Byl projednán a dopracován vnitřní organizační řád "Kmenové zřízení". Vedoucí sekce "Práce s mládeží", "Táboření" a "Poradní sbor" si budou dále sami organizovat pracovní program svých sekcí.

Hlasovací právo na sněmu bylo dohodnuto následovně: pro každý zastoupený kmen 2 hlasy, za každých 10 osamělých strážů 1 hlas.

Přes den praží slunce. Neúprosně utíká čas. Začíná se stmívat, zatahuje se a začíná pršet. Bylo 22 hodin, když jsme se na volání hlasatele shromáždili na sněmovišti.

Mahpiya rozdělává oheň třením dřev, aby pak Jačko, Hudžin, Haryk a Wenona zažehli pochodněmi světla krásy, pravdy, síly a lásky a Logan ústřední oheň Velkého Ducha. Biminiji přednáší zákon.

Wanblitanka, který vede sněm, vítá v úvodní řeči děš jako poselství dobré budoucnosti, vždyť i pro Indiány byl děš dobrodiním. Následuje promluva Logana, kandidáta na funkci náčelníka, poté zástupci sekcí oznamují výsledky jednání.

Hudžin vzpomíná na všechny, kteří se dnešního dne nedožili, zejména na M. Seiferta, V. Vavroviče, M. Vavrdu. Na jejich počest zpívá Tezi lakotskou píseň mrtvých. Tak sugestivně, že v tu chvíli snad není mezi námi nikdo, komu by nemrazilo v zádech. Hudžin též tlumočí pozdravy těch, kteří se na sněm nemohli dostavit.

Hukwim, nejstarší z účastníků, kdysi místonáčelník Ligy čs. woodcrafterů, zrušené před 40 lety, slavnostně vyhlašuje obnovení činnosti organizace v Lize lesní moudrosti. Na totemový kůl je zavěšena vlajka woodcrafterské ligy. Wanblitanka stvrzuje tuto historickou chvíli posvátným lakotským obřadem dýmky, obětuje kouř do čtyř světových stran, k zemi a obloze ... a pak se všichni přidávají zpěvem nejslavnější woodcrafterské písně - modlitbou bojovníků kmene Omaha.

Probíhají volby náčelnictva LLM. Převážnou většinou oprávněných hlasů byli jednotliví členové náčelnictva zvoleni. Následují závěrečné krátké promluvy, zvláště poděkování, že všichni na sněmu odělali "živlóm". Ještě jednou se bereme za ruce a z obrovského kruhu se do noci nesou slova díků a přeseb "Wa-kon-da dhe-dhu Wa-pa dhin a-ton-he...".

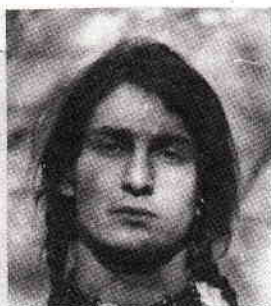
Přestává pršet, končí sněm, všichni se tiše rozcházejí do týpů a lesních přístřešků, ale oheň stále plápolá. Je půlnoc, za pár hodin začne nový den, první den obnovené Ligy. Lidé se začnou rozjíždět do všech směrů, aby světlo sněmovního ohně, který uchovávají ve svých srdcích, šířili dál a dál ...

Hukwim

Představujeme náčelnictvo

LOGAN

MAHPTIYA

WANBLITANKA

HUDŽIN

HUKWIM

HECHAKA PA

BEMINTJI

WILLY

Logan /Martin Kupka, Ing., nar.1958/ -náčelník
V letech 1968-1970 byl členem Junáka. V letech
sedmdesátých tvořily tábornickou špičku v Pra-
ze bývalé skautské oddíly, užívající ve své
činnosti mnoho woodcrafterských prvků. Díky čí-
lým stykům s jejich vedením se velmi rychle
přeorientoval na woodcraft. V roce 1974 byl
spoluzakladatelem kmene MAWADEN, který byl již
čistě woodcrafterský. Byl to kmen dospívající
mládeže. V roce 1980 se začal věnovat práci s
dětmi a založil dětský kmen SINAWA. V roce 1985
po dokončení studií se odstěhoval z Prahy do
Davle, kde ještě v téže roce založil dětský
kmen LENAPA. Tento kmen se po značné redukci
členské základny v roce 1989 reorganizoval na
kmen MAWADANI a v letošním roce se stal jedním
ze zakládajících kmenů LLM. Je to kmen dospíva-
jící mládeže. Logan v současné době vykonává
funkci náčelníka kmene Mawadani v Davli.

Wanblitanka /Daniel Hoffmann, nar. 1963/ -oh-
nivec

Od malička se více než jiní zabýval indiány.
Mládí strávil v ilegálním skautském oddíle pod
hlavičkou TOM. V 15ti letech skládá spolu s
přáteli, kteří s ním odešli z oddílu, trampskou
osadu silně orientovanou na indiánskou lesní
moudrost, která se později v roce 1980 mění ve
Woodcraft Indians of White Wampum / kmen indi-
ánské lesní moudrosti Bílý Wampum/, kde spo-
čítáku zastává funkci písmáka, poslěze ohnivce
a od roku 1983 je náčelníkem kmene. Největší
zájem - pokusná archeologie /Indiáni plání/,
antropologie a sociologie. Kromě vedení kmene
je členem hudební skupiny Pine Ridge Singers
/ stoužká hudba/ a viceprezidentem mezinárodní
organizace Westerners International, kde vede
odbočku Indian Hobby.

Hukwim /Jiří Novák, Ing., nar.1922/ - hospodář
V létě 1941 vstoupil do Kmene pražských wood-
craftersů. Po válce zastával v Lize čs. wood-
craftersů postupně funkce hospodáře, jednatele a
místonáčelníka. Organizuje pro LČSW "Čotokvu"
/lesní školu/ v Jeseníkách a zimní táboření
v Krkonoších. Od září 1945 do ledna 1949 správ-
ce woodcrafterské chalupy na Klínových boudách
v Krkonoších, kde zřizuje stanici ochrany pří-
rody Min. školství a osvěty. Po zrušení Ligy se
snažil šířit lesní moudrost jako cvičitel tu-
ristiky a vedoucí putovních táborů mládeže
v ČSTV. Od března 1990 člen přípravného výboru.

Bimintji /František Kožíšek, MUDr., nar.1963/
-jednatel

V roce 1982 spoluzakládal pražský kmen lesní
moudrosti Santeken, který však pracoval podle
dětského vzoru Neskenonu a proto se na jaře
1983, když se naskýtá možnost vstupu do kmene
dospělého typu, rozpadá. Vstupuje do kmene Bí-
lý wampum, odkud po necelém roce odchází. Pů-
sobí pak jako stráž woodcraftu, nadále si však
činy nechává přiznávat na sněmeh Bílého wam-
pumu. V té době navazuje na kontakty s bývalý-
mi členy LČSW, zúčastňuje se jejich táborů. Na
jaře 1989 zakládá kmen Čej-Ka-Leška rodinného
typu. Dlouhodobě se věnuje archivní dokumenta-
ci woodcraftu. Od prosince 1989 člen přípravné-
ho výboru LLM.

Tapi /Iva Synáková/ - vedoucí sekce pro práci
s mládeží

Teprve v sedmnácti letech přišla do tábornického
oddílu. Po té se přihlásila na zimní tábornickou
školu a zde se setkala i s trampíngem. Mezi tram-
py získala mnoho přátel. Po přečtení knihy lesní
moudrosti v r. 1972 se vnitřně přihlásila k wood-
craftu, oficiálně nebylo kam. S manželem začala
v r. 1979 vést oddíl Děti slunce podle zásed les-
ní moudrosti - nejdřív v PO SSM, pak ve Svazarmu
a nakonec pod ZO ČSOP Chvojka. Během činnosti byl
oddíl přejmenován na Čejeny. V současnosti je
šéfredaktorkou časopisu Vandr a založila s přáte-
li kmen Ganemenima, který se hlásí k LLM.

Mahpiya Wakinyan Olowan /Martin Mokoš, nar. 1969/ - vůdce lesní školy
Od malička byl členem oddílů, v jejichž programu byl používán systém orlích per tak, jak je praktikovala skupina náčelníků kolem Cikisky. Ve 14ti letech se dostává do Bílého Wampumu, kde se po několika letech stává ohnivcem kmene a vedoucím skupiny Pow wow, která se stará o indiánský design kmene. Stal se mezinárodním učitelem ohně třením dřev /publikováno v zahraničních časopisech/, ve volném čase se zabývá sportem/karate/.

Hudžin /Zdeněk Laita, Ing., nar. 1932/ - předseda Poradního sboru
V Lize čs. woodcrafterů od roku 1946 jako člen pražského kmene Sisseton /náčelník Mahykan/. V r. 1954 odchází z Prahy, v té době však již nebylo možno pokračovat v kmenovém životě. Nádále se s ostatními stýká pouze příležitostně o víkendech či dovolených. Od r. 1982 společně s manželkou Lídou organizuje pravidelné letní tábory pro mladší i starší woodcraftery působící mimo kmeny, pomáhá organizovat také tzv. setkání, jejichž cílem bylo udržovat kontakty mezi známým okruhem woodcrafterů všech generací. Od ledna 1990 člen přípravního výboru LLM.

Hechakapa /Zdeněk Rendl, nar. 1964/ - předseda výboru orlích per.
V mládí členem turistického oddílu, potom nastupuje v Bílém Wampumu jako hospodář a technik. Tuto funkci zastává od roku 1982. V současné době je místonáčelníkem kmene. Svým houževnatým a vytrvalým přístupem k věci získal zatím nejvíce orlích per u nás. Díky tomu se stal předsedou rady pro udělení orlích per v Bílém Wampumu.

Willy /Petr Vilhelm, nar. 1957/ - písmák
Od svých jedenácti let v tábornickém oddíle "Stopaři" v TISu - svazu pro ochranu přírody a krajiny. Už od dětství inklinuje k zálesáctví a indiánům. V roce 1974 zakládá společně s Loganem kmen Lesní moudrosti MAWADEH sdružující mládež nad 16 let. Je spoluvůdčím KIWENDOTHY - memoriálu ETS. Od roku 1982 se zapojuje do spolupráce se staršími členy bývalé LLM a je spoluorganizátorem jejich setkání u Bobra a rodinných táborů na Sumavě. V roce 1986 začíná spolupracovat s kmenem Bílý wampum a s lidmi, kteří později vytváří přípravní výbor LLM. Během této doby pomáhá u překlady s grafickou úpravou Svitku březové kůry a později též s úpravou a distribucí časopisu BIZONI VÍTR.

JSME ORTODOXNÍ ?

Máme za sebou seminář na Albertově a ustavující sněm Ligy a už jsme si z nejdůležitějších úst vysloužili nálepku. Je to asi přirozené, i když snad trochu předčasné. Jde jistě o první dojem.

Jedna z těch nálepek mě nutí k zamyšlení: Do tří let pryč z nás bude skomírající kasta ortodoxních vyznavačů Setona. Kdyby tuto domněnku nevyšlovl člověk, který pro woodcraft v Československu vykonal velmi mnoho, asi bych se nad ní jen poušmál.

My se netajíme tím, že se nyní při koncipování nové moderní Ligy lesní moudrosti vracíme úplně na začátek - k samotnému zakladateli hnutí, E. T. Setonovi. Ne že bychom si nevážili práce českých a slovenských průkopníků woodcraftu. Ale probíráme-li se jednotlivými kapitolami velmi spletité historie woodcraftu v naší republice, zjišťujeme, že všechno to dění velmi úzce odpovídalo společenské a politické situaci té doby a velmi výrazně se v našem hnutí klima oněch let odráželo. Historie našich národů se vůbec vyznačuje přepolitizovaností veřejného života a přepolitizovaností se nevyhnula ani československému woodcraftu.

Nelze si nevážit průkopnické práce Miloše Seiferta, bez níž by byl Seton v našich zemích neznámou osobou. Osobnost Miloše Seiferta vůbec teprve čeká na své zhodnocení a docenění. Nepopíratelné zásluhy na tom, že je dnes woodcraft u nás živou myšlenkou, mají i další Seifertovi následovníci, Šíma, Koudela, Valovič, ale i Vavrda a další. Jejich práce je pro nás velkým odkazem, inspirací a hlavně poučením, odpovídá ovšem své době, dávno minulým poměrům.

Tak jako oni vycházeli ze své situace, tak my musíme vyjít z naší. Musíme začít od Setona, tak jako u něj začínali oni. Z jednoho prostého důvodu: Setonova předloha je nadčasová a univerzální, proto se obracíme především k ní. A navíc, naše vlastní historie nás poučuje, že je potřeba se Setona držet.

Liga je obnovena, nejtěžší úkol ovšem stojí před námi: Setonovu předlohu přizpůsobit našim podmínkám a současnosti. Čtyřicetileté vakuum nás

nutí začít od nuly. Je velmi pravděpodobné, že vzniknou názorové rozdíly a snad i různé proudy v našem hnutí. (Jinak bychom to ani nebyli my Češi a Slováci). Měl by nás vždy ale spojoval o-nen základ, ta původní Setonova předloha.

Co je podstatou té předlohy? Domníváme se, že Zákon Ohně a Devět hlavních zásad. To jsou pravidla naší hry, to je hrubá stavba naší Ligy. Jsme přeevšednění, že kdo chce pracovat v Lize a považovat se za woodcraftera, nemůže tyto dvě věci pomíjet.

Dnes je v Československu kuriózní situace, která nemá snad ve své době. Ve většině států světa existují jen velmi silné skautské organizace. U nás stojí vedle sebe Junák-Skaut, ČTU, Zálesák, Liga lesní moudrosti a trampské hnutí. I když jsou cíle těchto obcí v některých případech velmi podobné, metody a cesty k nim se v mnoha ohledech velmi výrazně liší. Každý z nás si tedy může vybrat. Můžeme si také přát, aby se žádná z těchto organizací nestala masovou. Různých monopolů jsme si užili dost.

Proč by tedy Liga neměla mít svůj osobitý výraz, svou tvář? Proč by neměla mít své pravidla hry, na jednu stranu jednotící, na druhou stranu natolik volná, aby dovolila kmenům i jednotlivcům osobitě ztvárnění myšlenky? Proč neusilovat o originalitu, když o ni usilují jiní?

Zákon Ohně a Devět hlavních zásad - to je tvář naší Ligy. Mnohé sesterské organizace citují Zákon Ohně a berou si jej, někdy více, jindy méně, za svůj. Ale Devět hlavních zásad už pomíjejí. Pocho-pitelně. Celak těchto dvou věcí patří totiž jen Lize. Liga bude taková, jaké budou její kmeny. Náčelnictvo nebude do činnosti kmenů aparátnický zasahovat, ale nad dodržováním Zákona Ohně a Devíti hlavních zásad bude bdít a k jejich naplňování kmeny tlačit.

Zákon Ohně a Devět hlavních zásad jsou naší páteří. Je to Setonova invence, které se musíme po-držet. V tom spočívá naše ortodoxie a myslím, že v tomto případě je ortodoxie na místě. Vše ostatní ať odpovídá naší současnosti!

Logan

MILOŠ SEIFERT WOOWOTANNA

Zakladatel československého woodcraftu

V roce 1932 jsme prožívali radostný čas - oslavovali jsme! Třicet let světového a dvacet let českého woodcraftu. Liga zvala na jarní táborovou junáckou besedu, kterou provedou spojené w. kmeny 24. dubna v 19 hodin v sále Jednoty soukromých úředníků v Praze na Vinohradech. Námět: "Den v táboře". Řada dobře nacvičených čísel - každý si přišel na své. Tak se představitel woodcraft pražské veřejnosti. Smíchu dost! Ve stanu medicína - lékaře. Bolavý zub (to byl Bukův parádní kousek). Wolkerova Oblaka. Tance horních chlapců. Rytmičké improvisace. Moudrosti a zákony lesa. Udílení poct. Vigilie. Oheň usíná ... Kdo jsme prožili, nezapomeneme. Dvacet čísel programu! Pořadatelé: Vavrda, Bukovanská, Buk a Chlapec. Ve vzdálené Příbrami seděl profesor Miloš Seifert u svého pracovního stolu nad rozevřeným velkým dílem E. Th. Setona o životě severních zvířat a překládal. Sám. V bytě plném knih. Tehdy jich bylo čtyři tisíce...

Byl to Míla Vavrda, kdo vzpomenu a v rámci oslavování vyzval prof. MS, aby mu sestavil bibliografii svého literárního díla. Vyhověl. Tak vyšel v srpnu 1932 útlý sešitek "Miloš Seifert, zakladatel českého woodcraftu. Biografická črta a výčet literárního díla. Uspořádal Miloslav Vavrda." LES, Praha. Třetí svazek knihovničky. Pouhých sedm stran. Jak jsme vděční, že je máme! Kdo tehdy tužil, že prof. M. Seifertovi zbývá devět let života, a že v tomto krátkém časovém úseku ještě tolik krásného vytvoří. Jakoby to podvědomě cítil, jakoby pospíchal. Henry D. Thoreau - filosof přírody (1934), John Ruskin, apoštol pravdy a krásy (1937), Aldous Huxley: Co ty budeš dělat? (1937), E. Th. Seton: Ze života severních zvířat I-V (1937), E. Th. Seton: Katug, dítě sněhu (1940), E. Th. Seton: Stopami Černého vlka Hloda na něm nevyléčitelná nemoc. Nádor na mozku. Dlouho se bránil. Zemřel v Bechyni 3. prosince 1941, v pěti své sestry Marie, 53 let. A dílo, před kterým stojíme v úctě a jež budeme pro sebe vždy znovu objevovat.

Narodil se 8. ledna 1887 v Sušici. Otec - ředitel měšťenské školy, Maminka učitelka, čtyři děti. Ladislav, Jaroslav, Miloslav a Marie. Říkali mu Miloš a tak mu to zůstalo. Od dětství trochu jiný, než ostatní. Živý problém pro tatínka - pedagoga. Milošův svět je poesie, filosofie - a příroda, k níž má vztah hluboký a duchovní. Po ukončení studia je nějaký čas na universitě u prof. Velenovského a prof. Vejvodského. Tehdy publikuje svou první práci Bunostomum phlebostomum (1910 - věstník Královské české společnosti nauk, Praha). Nebyl řečníkem, chyběl mu mužný projev. Ale objevuje schopnost projevu literárního, v němž od té doby neustává. Již 1911 vychází jeho překlad Johna Ruskina "Tomu posledního", 1912 překlad R. W. Emersona "Příroda" a 1913 Th. Carlyle "O lidské povaze". Kdo chce poznat prof. Miloše Seiferta - zde, v jeho literárním díle, se s ním setkává. Poznává jeho veliké zaujetí pro přírodu, pro spravedlnost ve světě, pacifismus, sociální reformy, reformu školství. Ale i hluboké zaujetí duchovní, v němž zůstával osamocen a neměl druhů. (J. Carpenter: Srovnávací náboženství. Rhye Davidová: Buddhismus). Nejen knihy, ale i bohatství článků v časopisech domácích i zahraničních předtavuje živé svědectví o jeho širokém rozhledu, tvůrčí síle a hlubokém zaujetí pro vše, co mu leželo na srdci. Byl středoškolským profesorem, unikajícím šedé skutečnosti do vnitřního světa, kde Ruskin, Carlyle, Emerson, Thoreau a Tolstoj byli jeho druhy, a podnikajícím výboje ve jménu objevovaného junáctví a woodcraftu. Miloš Seifert - zakladatel českého woodcraftu. To ocenění bylo spravedlivé a trvá. Téma, k němuž se budeme vracet - výročí se blíží. (V létě 1912 táboří poprvé prof. MS s berounskými chlapci - "Děti živěny" - na Šumavě. 12. února 1922 Československá junácká obec Psohlavců a Horních chlapců mění své stanovy a přijímá název: Zálesácká liga československá - The Woodcraft League of Czechoslovakia, se sídlem v Praze). E. Th. Setonem uznána za sesterskou organizaci Ligy americké. Příčiněním prof. M. Seiferta.

Díky historické práci "K deceniu" MUDr. Viliama Valoviče (Hlasatel Ligy čsl. woodcrafterů, duben a květen 1932) si můžeme připomenout žlutoucí stránky junáckých dějin. Průkopníky nových myšlenek a metod byli u nás Ing. Fr. Hofmeister, A. B. Svojsík, Miloš Seifert, Dr. Jan Hořejší a Bořivoj Müller. Fr. Hofmeister plánoval provádění skautingu již 1908 ve Vodňanech, ale myšlenku mohl uskutečnit až na jaře 1911 v Rožmitále, kde založil pro ten účel zvláštní kolonii. Rozuměl skautingu jako součásti školního systému. Základ k junácké literatuře dal prof. A. B. Svojsík svými překlady a brožurkami v r. 1911-12. Prof. MS

byl jimi zaujat a snažil se o osobní styk s A. B. Svojsíkem. Na jaře 1912 organizoval v Berouně "Děti Živěny" ve spolupráci s kolegou prof. Milošem Maixnerem. Objednal si literaturu z ciziny; sledoval práci A. B. Svojsíka, který založil spolek Junák-Český skaut. M. Seifert Svojsíka navštívil a byla ujednána schůze na 6. března 1913 do Dobřichovic - A. B. Svojsík bohužel nepřišel. Již v roce 1912 poznává však prof. M. Seifert americký pramen junáctví a upozorňuje na E. Th. Setona, "který o tolik let předčil Baden-Powella". 26. 9. 1913 navrhuje organizační činnost podle Setona. Začátkem listopadu 1913 se poznávají Děti Živěny s Psohlavci (Dr. Hořejší, Bařka, uč. Pelunka). Roku 1915 založena Obec Psohlavců jako organizace (Praha, Příbram, Beroun, Plzeň) a Děti Živěny se připojují k Psohlavcům. Vývoj nebyl snadný - situace za první světové války kladla značné omezení - bylo tu hledání, sblížení, vzdalování. 1918 vznikají "Děti Svobody" (Děti Živěny-Psohlavci, Děti Žižkovy a j.), ale nemají dlouhého trvání. Je tu Federace československých skautů - MUDr. Valovič měl zřejmě ještě možnost nahlédnout do jejího archivu. 10. ledna 1922 rozesílá se oběžník, v němž starosta Psohlavců N. Pokorný a náčelník Dr. J. Hořejší doporučují spojení se Svojsíkovým svazem skautů - a vzdělavatel M. Seifert je proti a uvádí důvody. 30. ledna je svolán sjezd Junácké Obce Psohlavců a Horních chlapců na 12. února do Prahy (Praha 2, Jungmannova 39) s programem: připojení k Zálesácké lize americké - osamostatnění se jako spolku - schválení nových stanov a založení Zálesácké ligy československé. Jak již víme, 12. února 1922 vešel do našich junáckých dějin a prof. M. Seifert - po odchodu Dr. Jana Hořejšího - se stává náčelníkem. Jím vydaná kniha "Přírodou a životem k čistému lidství" byla již na pracovním sjezdu 1. listopadu 1921 v Berouně uznána za zákoník Obce.

Prof. M. Seifertovi se podařilo navázat písemný styk s E. Th. Setonem. Byl jím nadšen, psal (10. října 1921) o "našem zbožňovaném duchovním vůdci E. Th. Setonovi" - co mu měli socialističtí junáci velmi za zlé. "Seton nemůže nám být povážlivým, ale je nám učitelem a velkým člověkem. Nemáme hlásat neomezenou víru v člověka. Vše, co přijímáme, musíme prozkoumat a uvážit. Sám Thoreau praví: žádnému lidskému způsobu konání a myšlení nevěřme bez zkoušky." Jindy napsal či psal M. Seifert o Setonovi jako o novodobém Komenském. Znal jeho dílo jako málo kdo a promýšlel je poctivě. Viděl Setona svýma očima - a na to měl právo. Vykonal pro uvedení Setona a woodcraftu k nám velké dílo a patří mu naše vděčnost. Nebyl nekritický - jak mu bylo 1924 vytýkáno. Překládal, upravoval - jak rozuměl. Právem psohlavectví. Byl přesvědčen o hodnotě domácího národního základu, který je s ETS v souladu a je ETS oživován, oplodňován. Že tu je napětí, je jisté. Otázku Setonovy autority položil teprve MUDr. Vilém Valovič. Nepožadujeme po tom, kdo první prošlapává a klestí stezku, aby vykonal všechnu práci a my přišli k hotovému. Dle svědectví Mily Vavrdy, který studoval Seifertovu pozdatalost, byl styk MS a ETS nejkrásnější v letech 1924 - 1927, kdy E. Th. Seton s velkým porozuměním povzbuzoval M. Seiferta a ujišťoval jej svou podporou a záštitou. Měl pochopení pro Seifertovo pojetí, pro jeho cestu. Pojednání na téma: prof. M. Seifert a E. Th. Seton nebylo v úplnosti dosud napsáno, ale jedno vidím jako jisté: podivuhodnou blízkost obou, navzdory tak odlišnému profilu jejich lidství.

Prof. Miloš Seifert a woodcraft. knihu "Přírodou a životem k čistému lidství" psal pro junáckou obec Psohlavců. Podepsal ji jako autor, ale dnes víme, že Ferdinand Krch nejen umožnil její vydání v nakladatelství Dědictví Komenského, ale byl jejím spoluautorem. Jak přiznal, byl jeho podíl "lvi". Prof. MS redigoval Vátru (ročníky I-II a VII), a ve Svítku březové kůry (1925) napsal krásnou první část (str. 1 - 96), aby woodcraft přiblížil českým dětem. Jen si přečtete, kolik lásky a pochopení v tom je! Pod názvem "Indián,

Ryby Indiánova charakteru, E. Th. Setona vyprávění u táborového ohně" (1923) přeložil kapitoly z The Book of Woodcraft tak, že navazuje na to, co už vešlo do českého povědomí dílem J. V. Sládky. "Vždyť i té srny je člověku líto." Vedle Sládky zmiňuje knížky Ohiyeesy-Eastmana. Samozřejmě Sládkův překlad písně o Hiawatovi. Patří-li indiánský motiv neodmyslitelně k E. Th. Setonovi a jeho woodcraftu, pak se můžeme u prof. M. Seiferta učit, jak mu rozumět. - Woodcraft je v Seifertově pojetí "umění žít - duši si zachovat nevinnou a otevřít ji přílivu všeho božského, čím mluví k člověku příroda a duchové velcí od věků. Znamená prostoru a přirozenost, dětinnost a neporušenost, na druhé straně hluboké vzdělání a vřelé citění náboženské" (Moudrost lesa - Hlasatel, únor 1928). Překládal Setona a Hargravea. Pokuš o definici woodcraftu nacházíme u MS mnoho. Je jím společná hloubka, hluboké - Seifert říká: náboženské - zakotvení. Vedle E. Th. Setona a oblíbených filosofů slyší woodcraft v díle Mahatma Gándhiho, Rabíndranátha Tagore (z něhož rád citoval celé pasáže zpaměti - anglicky). Vedle H. D. Thoreau je mu vzorem L. N. Tolstoj. V článku "Náš Tolstoj" (Vatra VII) říká: "Žádné neštěstí, nevíme-li, kdy se narodil Kristus. Je naším ideálem a září jako slunce na každý krok naší životní pouti. Na tom jest dosti."

Poznávat prof. M. Seiferta znamená, být v rozhovoru s ním. V jeho pojetí byl woodcraft specifikum. České. Slovenské. Nemusím souhlasit, ale budeme o tom mluvit, až budou poslední jiskry táborového ohně dohasínat. E. Th. Seton mi byl duchovním učitelem, ale určité věci nepřijímal z důvodů svědomí. Nemusím souhlasit, ale budeme o tom mluvit. Pacifismus, - vidění přírody, - touha po obnovení náboženství dávných předků - nemusím souhlasit, ale budeme o tom mluvit, až budou poslední jiskry táborového ohně dohasínat. Po dlouhé cestě dozrál k poznání, že nejvyšším ideálem je Kristus - září jako slunce na každý krok naší životní pouti. Budeme mlčet, až dohasne poslední jiskra.

Počátkem roku 1931 jsem poznal prof. M. Seiferta, nadšený knihou "Z lesní říše" (ETS, vydal Melantrich). Bylo mi třináct. Pan profesor byl tehdy zaujat myšlenkou, dělat někomu radost. Denně četl Tolstojův "Kruh čerby" a meditoval nad ním. Říkal mi: "Napiš Johnu Hargrave. Dám ti jeho adresu. Přeložím tvůj dopis, budeš-li si přát. Napiš mu. Uděláš mu radost." Dal mi adresu, ale nikdy jsem nenapsal. Vlastně nevím, proč. Vždyť jsem po tom toužil. Mezi pražské postavy a postavičky mého dětství - vedle malíře Gutmanna - patřil Dr. Alexandr Sommer - Batěk. Přicházel na Staroměstské náměstí, postavil se na stoličku, kterou si přinesl, a přednášel. Potom sestoupil a prodával sešitky svých úvah. Vymyslel zvláštní písmo - neoglyfy. Vydával sešity, psané tím písmem. Pan profesor mi říkal: "Napiš Bařkovi. Neoglyfy se naučíš za půl hodiny. Pošli mu třeba jen pohlednici, popsanou neoglyfy. Bude mít radost". Nenapsal jsem ...

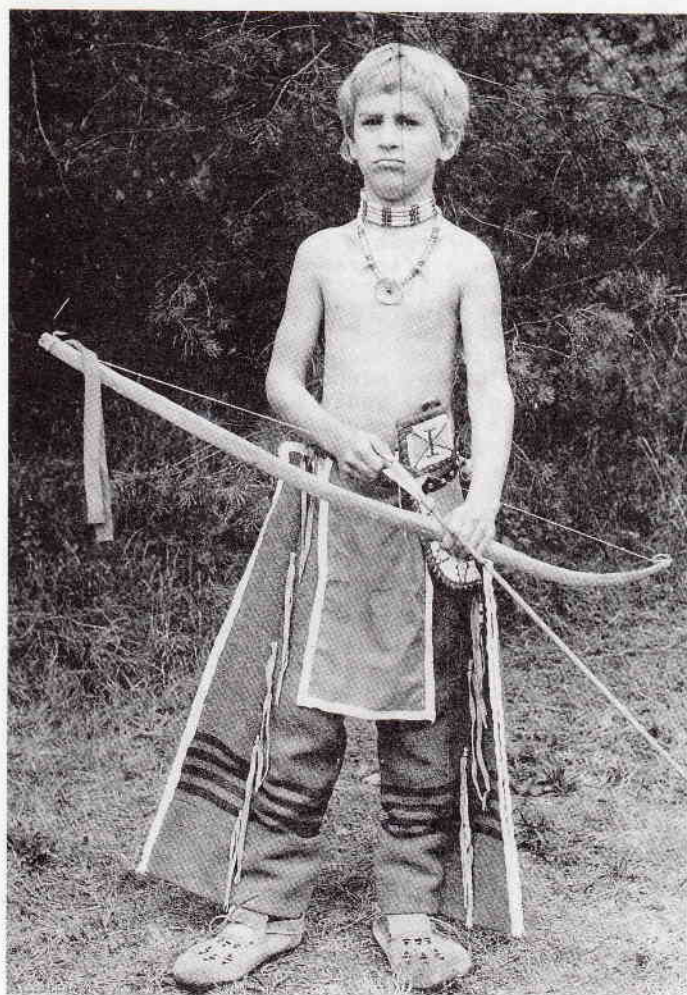
Končím článek o prof. M. Seifertovi, zakladateli českého woodcraftu. Znal jsem ho. Čím jsem starší, tím víc si vážím díla, jež vykonal, za zcela jiných okolností, než jsou dnešní. Věděli jsme o jeho lidských slabostech. Ale čas zraje a překrývá. Vzpomínám, jak mne vyzýval: "Udělej radost". Ten článek by mohl mít právě tak padesát, nebo sto stran a ještě by nebylo vše řečeno. Milí mladí přátelé, napsal jsem to - abych vám udělal radost.

Jan Niebauer - Wo

Poznámka redakce:

Jan Niebauer - Wo, nar. 1918, před - i poválečný člen Ligy čs. woodcrafterů. Farář Jednoty bratrské, nyní v důchodu, od r. 1985 žije v SRN. Patří mezi přední znalce M. Seiferta, o kterém mimo množství článků napsal dvě souborné studie. Je m.j. autorem zajímavé knihy "Ernest Evan Thompson Seton. Vyprávění o životě a díle." (1971, samizdat) a výborné studie o V. Valovičovi (1989, samizdat), bývalém náčelníkovi Lčsw.

TÁBORY

Jaké byly naše letní tábory? Po čtyřicetivou letech opět povolené pod oficiální hlavičkou Ligy lesní moudrosti. Léta schovávání pod nejrůznějšími organizacemi, konspirace, která nám určitou dobu poskytovala statut výjimečnosti a opijela nás pocitem, že tím, že tohle děláme ilegálně, už vlastně něco děláme. Co se změnilo - kladl jsem si otázku, když jsme s přáteli seděli večer na sněmu Bílého Wampumu a udělovali orlí pera, tentokrát už oficiální?

Na našich "týpiových" táborech se jako každý rok plnila orlí pera, tábořilo se v Setonově indiánském duchu, ke kterému patří lukostřelba, vaření v zemi, potní lázně Siourů, lacross, sněmy, zpěv indiánských písní a především romantika indiánských krojů a obřadů, které naše tábory snad nejvíce odlišují od ostatních - třeba skautských. Mezi návštěvníky, kteří obdivovali náš způsob táboření tolik odlišný od ostatních, zavítalo několik starších woodcrafterů, kteří pamatovali tábory poválečné ligy a podle jejich slov je mile překvapila úroveň a duch, v jakém po tak dlouhé odmlce tábory vedeme. Využili jsme jejich přítomnosti a debatovali o táborech před čtyřiceti lety o programu na nich a odlišnostech, které se dnes snažíme zavést do Ligy tím, že ještě hlouběji studujeme Setonův literární a pedagogický odkaz. Jejich návštěvy byly velice milé, ať třeba Rackova, který nezapřel, že je špičkový fotograf a hned po několika dnech přivezl výborné umělecké fotografie, nebo Bobrovy, který přispíval při technickém zajišťování tábora na Moravě. Na šumavský tábor zase dojeli naši noví přátelé z Woodcraft Order z Anglie. Měli se rovněž na co podívat, protože Loganův kmen udělal za poslední rok velký pokrok a náčelník Ligy se tedy měl čím pochlubit.

1990

Vlevo nahoře :
Nejmladší generace, foto Willy

Vlevo dole :
Atmosférou doby kamenné dýchá
tábor Neolit klubu. KmenLIM
byl v tomto klubu založen po
úspěšném táboře letos v září
foto J. Přech

Vpravo :
Bílý Wampum tábořil na Moravě

Dole :
KRUEH letos tábořil v údolí
Střely. Na táboře se plnily
činy již podle nového Svítka
březové kůry. Foto J. Kamenický

Angličani odjížděli mile překvapení a snad i trochu s pocitem, že se u nás budou mít co naučit.

Na moravský tábor Wampumu savital i nestor propagování táboření v týpí, překladatel Laubina, člen Ligy - Čiksika, který rovněž fotil a přivezl s sebou srovnávací studii všech dostupných systémů orlích per, takže jsme měli dlouho do noci o čem diskutovat.

Woodcraft nejsou jenom čelenky a indiánské kroje, za což nás mnozí sbytečně mnohdy kritizují, ale i studium přírody, filozofie přírodních národů, jejich zvyků a života. Přímě s nich pramení našich devět hlavních zásad pro činnost kmene a woodcrafterský zákon, který Seton postavil na těchto principech, které jsou stejné už mnoho tisíc let. Princip lásky, síly, krásy a pravdy. Jestli jsme se jimi ří-

dili i na letošních táborech, mohou posoudit jak účastníci, tak i mnoho návštěv, které jsme tam měli. Sněmovní ohně se opět rozhořely od Šumavy k Tatrám. Už zase smíme volně vyvěsit svoji vlajku a nosit náš bílý odznak s modrými rohy.

Seděl jsem na kopci a díval se na západ slunce nad loukou plnou týpí. Krajem zněl rytmus bubny a tanečníci se scházeli na večerní zábavu na táborovém prostranství. Ve vzduchu povívala orlí pera, cinkaly rolničky, dým stoupal k modré obloze. Myslím, že Seton by měl stejnou radost jako my, kteří jsme se po takové době rozhodli vyjít z ilegality a obnovit naše společenství pod modrou oblohou. Snad vám těch několik fotografií pomůže přiblížit atmosféru letošních táborů, tak jako mně.

Wanbli

WOODCRAFT VE SVĚTĚ DNES

Na úvod mé zprávy musím vyvrátit mylný názor, se kterým se někdy setkávám. Že totiž existuje nějaké světové woodcrafterské ústředí. Neexistuje a ani nikdy neexistovalo. E. T. Seton nechtěl vytvářet žádné centrum, odkud by do světa proudily příkazy. Nabízel a nechával možnost volby. A své uznání a potvrzení zahraničních woodcrafterských organizací za pobočky (lépe řečeno: seesterské organizace) Americké Ligy lesní moudrosti řešil tím, že přijal jejich čestné náčelnictví. Této pocty se dostalo pouze čtyřem organizacím: anglickému Řádu woodcrafterského rytířstva (Order of Woodcraft Chivalry) a Československé, Irské a Jugoslávské Lize lesní moudrosti.

Mimoto v těchto a dalších zemích vznikly další organizace a skupiny, hlásící se k woodcraftu. S většinou z nich Seton spolupracoval, ale protože byly buď nepočtené, nebo se od Setonova woodcraftu příliš odchylovaly, za partnerské Americké Lize je neuznal. Vzhledem k tomu, že neexistuje světové w. ústředí, ani informační centrum (tuto funkci měly za Setonova života College of Indian Wisdom v Seton Village a kancelář Ligy v New Yorku, popř. ji plnil Seton sám - dnešní Setonovo muzeum a knihovna v Novém Mexiku ji moc neplní), máme dnes přenesené informace pouze z USA a Velké Británie. Naštěstí, protože tyto země, spolu s Československem, tvořily vždy tradiční základnu. Bohužel z ostatních zemí (mimo Belgie, kde je nevýznamná skupina, ovšem se zajímavou historií) máme jen kusé zprávy. Pátráme však intenzivně dál, v současné době hlavně v Irsku a Jugoslávii, odkud nemáme už desetiletí žádné zprávy. O nových objevech vás budeme samozřejmě informovat.

K pochopení situace v USA se musíme vrátit zpět do historie the Woodcraft League of America (WLA) - Americké Ligy lesní moudrosti. Tu Seton založil a konstitoval v letech 1915 - 1917, když do ní převedl všechny kmeny Woodcraft Indians, které byly do té doby prakticky nezávislé. WLA začala mohutnět a tak počátkem 20. let bylo nutné zřídit jakési "subdivize" (Field Council), neboť centrální WLA už na všechno nestačila a také vzdálenosti byly obrovské. Tak vzniká r. 1922 "Přespolní woodcrafterská rada pro pacifický jihozápad a Kalifornii" (pro Kalifornii a "okolí" vzniká organizace Woodcraft Rangers), v r. 1924 "Přespolní w. rada pro severovýchod USA", apod.

Po Setonově smrti, v 50. letech se WLA jako celonárodní těleso rozpadá na jednotlivé "subdivize". Některé z nich časem zanikají, jiné ztrácejí woodcrafterský charakter a tak "přežívá" a prosperuje pouze jedna - jihozápadní, Woodcraft Rangers se sídlem v Kalifornii. To je dnes jediná původní Setonova woodcrafterská organizace v USA.

Snad se to nyní někomu z vás nezdá. Možná těm, kteří 25. 10. 1984 poslouchali na Hlasu Ameriky pořad o Setonovi a woodcraftu, který na naše přání připravila E. Passerová. Tam totiž byla za nástupce WLA mylně označena organizace Woodmen Rangers. Tato organizace sice skutečně existuje, má sídlo v Nebrasce a kolem 100 000 členů, ale se Setonovou Ligou neměla nikdy nic společného. Přestože její zakladatel J. N. Taylor se Setonem nepochybně inspiroval a dodnes jsou woodcrafterské prvky v jejím programu patrné, má svým charakterem blíže ke skautům; už proto, že je pouze pro děti do 15 let.

V USA však existují další organizace, které ze Setonova programově vycházejí a jsou nám velice blízké, přestože o woodcraftu nemluví. Je to především Camp Fire Club of America (Am. Klub tábo-

rového ohně), který Seton zakládal, byl jeho členem a zavedl zde m.j. pravidelné táboření a systémem činů.

Mezi americkými skauty bude jistě dost setonovských skupin, za zmínku však stojí zvláště Order of the Arrow (Řád šipu). Tato čestná tábornická organizace je sice začleněna do Boy Scouts of America (BSA), ale skautskému duchu se vymyká. Zaměřuje se na táboření po indiánském způsobu, používá indiánské kroje, obřady i terminologii a přiznává, že Setonův woodcraft ji ovlivnil nejvíc. Vznikla r. 1915, pár měsíců po Setonově nuceném odchodu z BSA. Osobně se domnívám, že její vznik byl právě protestem na Setonův nucený odchod.

Dále v USA působí celá řada organizací, jejichž programový způsob návratu do přírody je s naším prakticky totožný, také založený na "first hand experience". Je jich skutečně nepočítaně, ale budu jmenovat jen pár nejznámějších, se kterými bude naše LLM spolupracovat: Bear Tribe, American Mountain Men (zálesáči "Buckskinners"), Foxfire a další.

Když už jsem u té zahraniční spolupráce LLM, musím se zmínit též o různých indiánských kulturních institucích, zabývajících se uchováním odkazu předků, se kterými jsem zvláště prostřednictvím Bílého Wampumu už několik let v kontaktu a které nám pomáhají získávat cenné prameny informací. Sínte Gleska College, Pipestone Natl. Monument, nakladatelství Grey Owl, Turtle Island Bookstore, Adolf Hungry Wolf, atd. patří ve svém oboru k těm nejlepším ...

V Anglii je to především zmíněný Order of Woodcraft Chivalry (OWC), který působí nepřetržitě od roku 1916. Má sice jen několik set členů, ale kvalita není podle slov jejich náčelníka účelem ("Kdybychom se stali běžnou tábornickou organizací, měli bychom mnohem více členů, my však chceme především dbát na určitá pravidla chování ..."). Přestože OWC používá trochu odlišnou terminologii, vycházející z anglické tradice, a má i trochu odlišnou vnitřní strukturu a systém činů, je postaven na totožných principech woodcraftu jako LLM a lze ho vedle amerických Woodcraft Rangers považovat za partnerskou w. organizaci. Jeho členové jsou nám velice nakloněni a tak předpokládáme velmi živou spolupráci.

Další dvě anglické w. organizace, které vznikly po 1. světové válce a u nás jsou dobře známé, totiž Kibbo Kift Kindred a Woodcraft Folk, ztratily časem svůj woodcrafterský charakter. Woodcraft Folk jsou dnes jakousi anglickou pionýrskou organizací, zatímco KKK zanikly docela. Vývoj a osud KKK a jejich zakladatele (John Hargrave), který byl pro svou socialistickou orientaci některými členy naší Ligy ve 20. letech dost vynášen, vzaly zajímavý a překvapivý konec, který čtenářům BV - budou-li mít zájem - někdy stručně přiblížíme.

A konečně OWC udává dnes ještě jednu britskou woodcrafterskou organizaci - Forest School Camps, která vznikla po 2. světové válce právě z popudu OWC. Je to poloprofesionální organizace, která v Anglii, Walesu i Skotsku pořádá pro děti tábory s woodcrafterským programem.

Se všemi zde zmíněnými organizacemi (s výjimkou Irské a Jugoslávské LLM) je naše Liga ve styku. Postupně je budeme na stránkách Bizoniho větru podrobně představovat.

Bimíniji

HAU, KÓLA!

PŘÍLOHA BIZONÍHO VĚTRU VĚNOVANÁ INDIÁNŮM Z PLÁNÍ

Hau kóla bratři a sestry, přátelé, příznivci naší věci.

Obracím se na vás tímto starým lakotským pozdravem, který znamená volně přeloženo do češtiny Ahoj přáteli. Takto se bude také jmenovat seriál, který vás povede na poli praktické indiánské lesní moudrosti. Tento název není náhodný. Jedna z nejlepších učebnic výroby indiánských věcí se jmenuje zrovna tak. Vydala ji Antropologické museum ve Spojených Státech Amerických a můžete se v ní dovědět skoro všechno. Po jejím přečtení odložíte i známý Indiancraft od Ben Hunte a jestli máte výdrž, propadnete se do světa vyrábění indiánských replik. Ne každý má možnost si tento americký katalog nebo mnohé jiné opatřit a tak se musí spokojit s tím, co dává česká literatura, která je dost skoupá. Na stránkách mnohých časopisů se čas od času něco objeví, ale kvalita je až na čestné výjimky mizivá. Věci, které jsou podle těchto návodů vyrobeny, jsou někdy žalostné a Indiáni sami by nad nimi pukli smíchy. Neboť ne všechno, co z dálky vypadá jako indiánské, je indiánské i potom, co si to podle nepřesného návodu vyrobíte.

Pokusím se se svými přáteli, kteří mají mnohaletou zkušenost s tímto hobby, které neoddě-

litelně patří do lesní moudrosti, pro vás vést rubriku, kde byste našli věci, které budete potřebovat pro svůj pobyt pod tjpm.

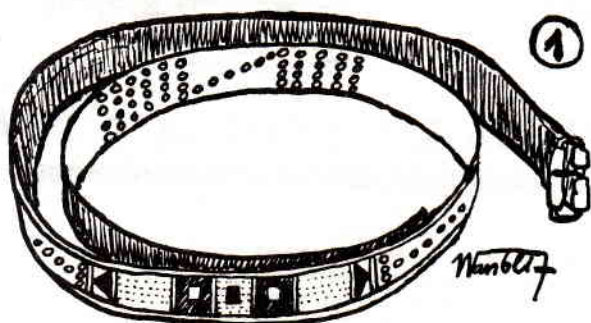
Na začátek si řekneme nejdůležitější pravidlo - nikoliv kvantita, ale kvalita, nikoliv to, co indiánské vypadá, ale co skutečně indiánské je! Budeme se pokoušet zachovat materiál, tvar, střih takový, jaký byl na prériích v letech kolem legendární bitvy u Little Big Hornu, která byla posledním bojovým vzdorem proti našemu typu civilizace se stran Indiánů ve větším rozsahu. Jestliže projdete naší školou, budete na závěr vědět, o čem takový bojovník snil a přemýšlel, budete znát některé jeho písně, posunkovou řeč, pojmenujete v jeho jazyce mnohé předměty a přírodu a hlavně, budete mít na sobě skoro to samé, jako on. Postupně se také naučíte tak tábořit, vařit, střílet z vlastního luku a možná, že někteří z vás půjdou ještě dále tak, jak si to přál Seton ve svém Poselství Rudého muže kde pravil, že civilizace bílého muže je nezdar a že se musíme obrátit, abychom se spasili před záhubou. Velké dobrodružství začíná - držte si dobře čelenky, pojedeme z kopce.....

Co zpočátku na sebe?

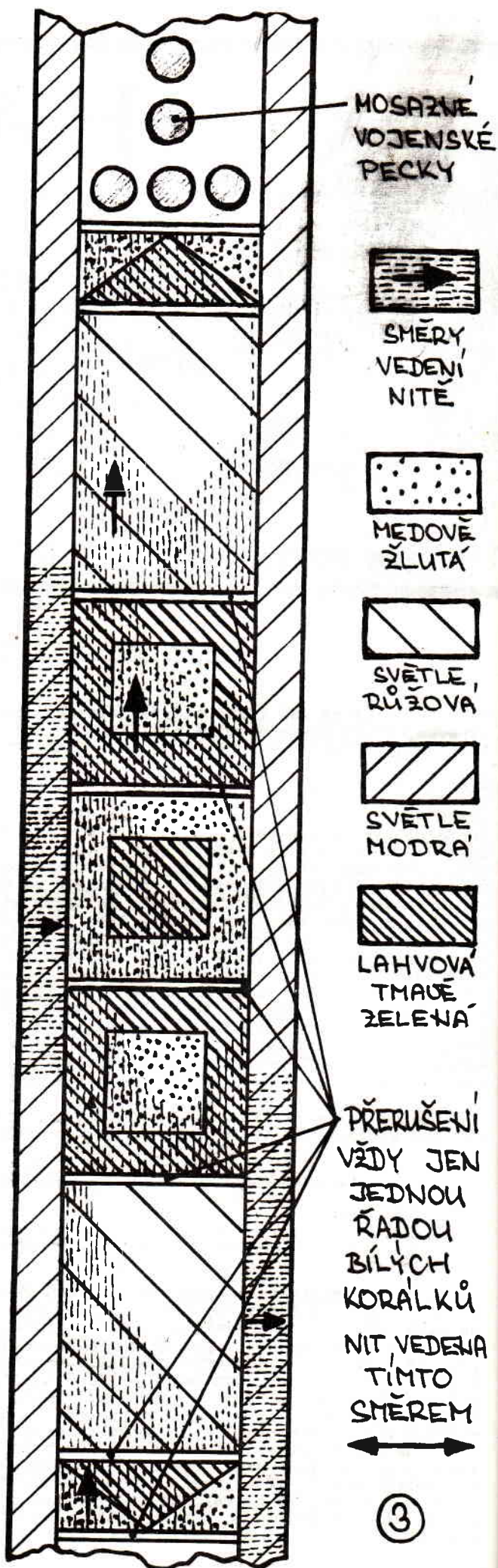
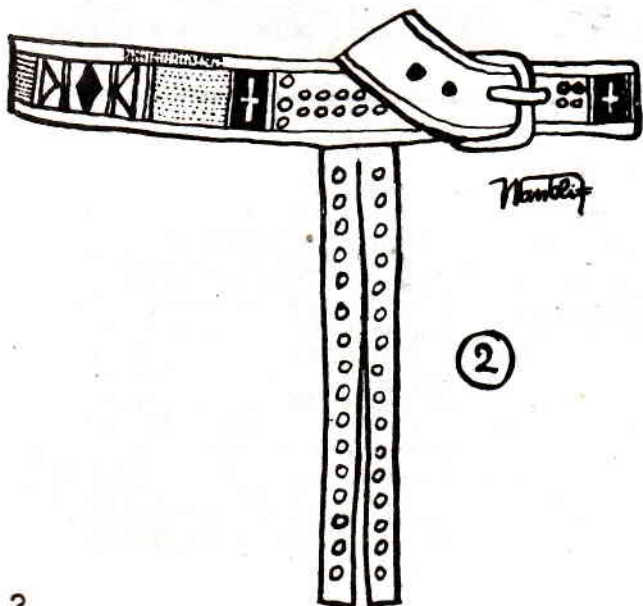
To je nejpalčivější otázka perty kluků nebo děvčat, oddílů i samotářů, jak si udělat něco na sebe, abych vypadal jako Indián. Většinou sáhnou po něčem levném, rychlém a výsledkem je plátěná košile s namalovanými pásy ala Winetou, kalhoty, čelenka z husích per a někdo i stvoří podle Knihy lesní moudrosti mokasíny. Jistě, někdy to na dokreslení romantiky na táboře nebo v partě stačí. Ale pro toho, kdo se chce Indiánům a jejich moudrosti /indiancraft/ věnovat více, přibude jenom více práce, když to potom vše zahodí a bude předělávat. Jeden z hlavních problémů je ten, že ne všichni Indiáni nosili stejné věci. Něco jiného nosilo dítě, něco jiného chlapec, dívka, bojovník, žena, náčelník,

jiné obleky byly na lov, na cestování, na sněm, na tanec, pro domácí život, a v tom všem je třeba udělat si pořádek. Mnoho vedoucích oddílů a kmenů tvrdí "s dětmi to jinak nejde", a tak místo toho, aby skutečně šetřili s penězi rodičů dětí, zkazí se plno barvy, látek a hodiny práce vyjdou nanic, protože takhle se k estetice nikdy nikdo nevychová. Důležité pravidlo je - chci-li něco učít, musím to sám znát. Jestliže chci někoho učít ušít si bederní roušku, pásek a mokasíny, musím to sám nejdříve několikrát vyzkoušet, abych v tom měl praxi a jistotu. Než si povíme o kabátcích, bizoních přikrývkách, košilých válečných spolků a dalším zaměříme se na tyto tři základní věci.

Pásek - Někteří lidé tvrdí, že Indiáni svůj pásek nesundávali ani při vstupu do potní chýše. Budeme pracovat s materiály, které Indiáni měli. Tudiž použijeme dostatečně dlouhý kus jelenice, který nám obepne bedra. Nejjednodušší způsob je jelenicová tkanice, silná tak, aby nepreskla zavázaná na obyčejnou kličku. Vhodný může být i starý vojenský pásek zbažený přesky a svázaný vepředu rovněž jelenicovou tkanicí provlečenou dírkami v konci pásku. Můžete použít i část konského postroje, který působí originálním dojmem a Indiáni to rovněž tak dělali. Pásek lze i vyšít pěkným vzorem korálky, nebo ozdobit cvočky, tak, jak to vidíte na obrázku číslo 1, 2. Takový pásek vyžaduje už určitou dávku přílivosti. Do tvrdé kůže předpichujeme šídlem dírky a na vlasec nebo na pevnou nit navlékáme korálky, které pak přišíváme. Celý pásek pak podšijeme látkou /kaliko, flauš/, aby nedřel. Kůže musí být dostatečně tvrdá, aby se vyšívka neohýbala.

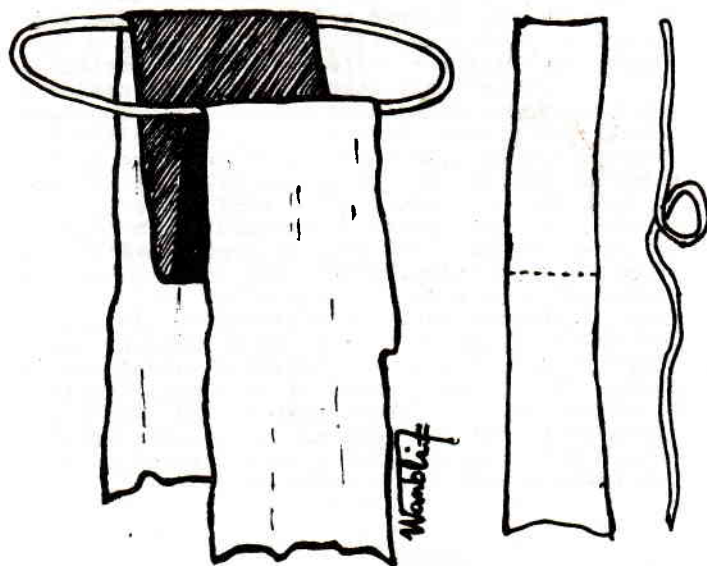

Obr. 1 a 2
Oba tyto překrásné zdobené pásy jsou výtvo-rem Vraních Indiánů /Crow/ žijících v jižní Montaně /USA/. Jazykově patří do rodiny Siu. Pravděpodobně se oddělili od Hidatsů na přelomu 18. a 19. století. Původně pocházejí z povodí řeky Missouri. Během migrace na západ se s nich stali typičtí prérizní Indiáni. Dělili se na dvě horské a jednu říční skupinu. Základem jejich společnosti byla lovecká tlupa / skupina příbuzných /. Byli velice bojovní a v neustálém nepřátelství se sousedními kmeny, především se Siouxy. Jejich práce na poli designu patří mezi to nejlepší, co je možné na pláních nalézt. Steh, který používali při vyšívání, se liší od siouxkého /líný steh/ tím, že je plošný. Vyšívali nikoliv po řádcích, ale celou plochou nepřerušeně. Tyto pásy jsou zdobeny kombinovanou technikou - vyšívkou na tvrdé kůži /starém vojenském opasku/ a mosaznými cvočky /tzv. pecky/.

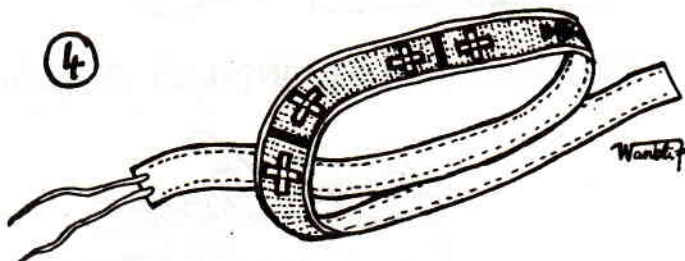
Obr. 3

Zde vidíte rozkreslenou část pásku. Motiv se opakuje po celé jeho délce. Pozor musíte dávat na nestejný směr vyšívání, který je uprostřed pásu jiný, než při obou lemovkách. Přerušovaná čára naznačuje směr, kterým se vyšívá. Nit musí být pevná, pásek bude namáhán a korálky by se lehce vypáraly. Celý pásek je podšitý flaušem. Část, který se přehybá přes opasek jako u obrázku 2 není podšitá a je pobytá cvočky. Šipky naznačují směr vyšívání. Křivá čára naznačuje, že pásek pokračuje dál. Je asi 5 cm široký. Při vyšívání do tlusté kůže si předpíchneme šídlem.

BEDERNÍ ROUŠKA Z JELENICE

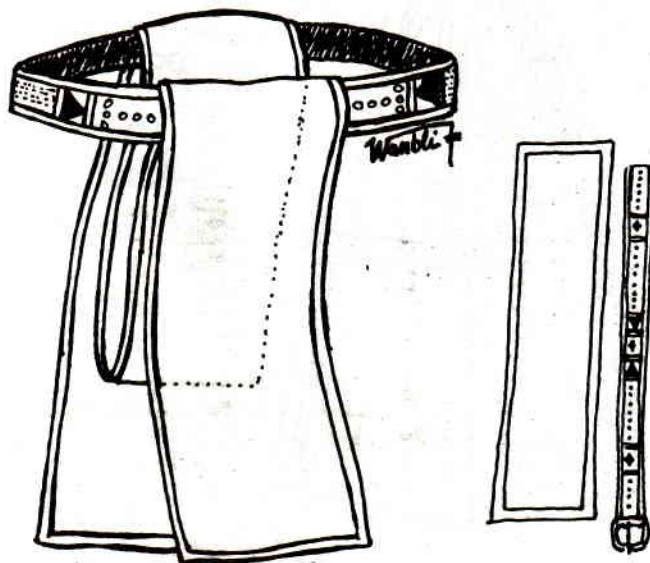
4

Obr. 4

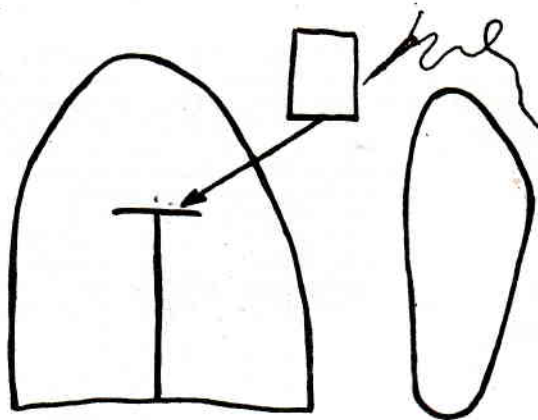
Pásek vyrobený na severních pláních. Zde není užito kombinované techniky, ale pásek je vyšitý celý. Rovněž přeska je nahrazena jelenicovým řemínkem.

Bederní rouška - Nejlépe nám poslouží kus jelenice, dostatečně dlouhý a tak široký, abyste nevypadali jako naří. Končit by měl u kolen, nebo mírně pod nimi. Může být ze dvou kusů uprostřed sešitých. Nemáme-li kůži, postačí flauš nebo vlněná látka. Nejlépe modrá, červená nebo zelená. Kdo chce mít bederku jako Indiáni, koupí si látku bílou, oberví ji a konce nechá bílé. Asi jeden a půl centimetru. To bylo u Indiánů velmi oblíbené. Dělá se to tak, že při barvení se okraj zašije do igelitu. Nebo můžete obšít bederku lemovkou ve vhodné barvě. K modré třeba bílou, k červené žlutou. Stehy však musí být velmi jemné, hustě vedle sebe, tak se pozná indiánská práce. Bederní roušku protáhneme mezi nohama, spustíme přes pásek a jsme hotoví. Můžeme se pustit do mokasinů.

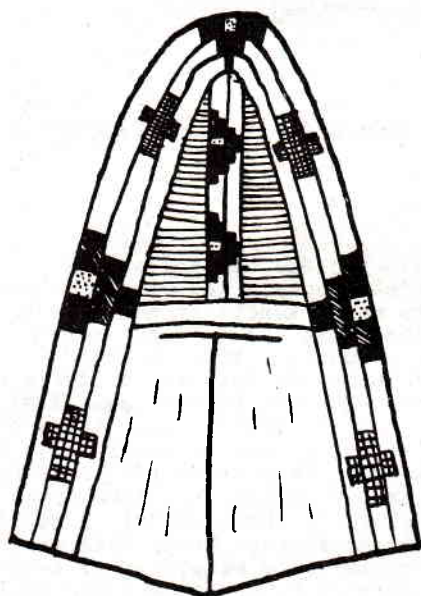

BEDERNÍ ROUŠKA Z LÁTKY

Mokasíny - Jsou kapitolou sami pro sebe. Jen několik málo mužů a žen v Čechách umí ušít takové, aby byly alespoň podobné indiánským. Nejde jen o vyšívku na nich, ale i o střih. K vyšívání se vrátíme v některé z dalších kapitol. Teď se pokusíme ušít mokasíny samotné, nezdobené. Není dobré na ně něco malovat. Indiáni to dělali jen zřídka. Dávali přednost korálkům a ursoním ostnům. Střih je docela jednoduchý, ale mokasíny musíte sešít tak, aby měli podrážku z tvrdší kůže než vrchní díl a měli lehce zdviženou špičku, jako je to na obrázku. Toho docílíte pouze cvikem. Vyřízněte si tvar podrážky, ta může být z hovězí. Vrchní díl je z jelenice a oboje sešijete k sobě naruby a pak obrátíte. Na konec přišijete jazyk. Zdá se vám to jednoduché, že? Možná, že to bude trvat mnoho měsíců, než objevíte toto tajemství. Sebelepší návod vám nepomůže. Musíte to zkoušet. A velikost? Zkuste si udělat první z tuhého plátna a na nich experimentovat. Tak přijдете na tu správnou velikost a podle rozparaných a zastřížených dílů pak uděláte svůj první střih na kůži!

STŘIH NA MOKASÍNY INDIÁNŮ Z PLÁTNÍ

TMAVĚ ZELENA

TMAVĚ MODRA

ŽLUTA

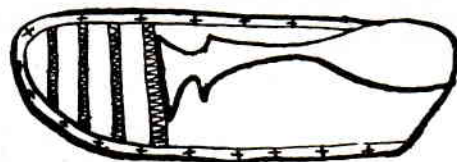
TMAVĚ ČERVENA

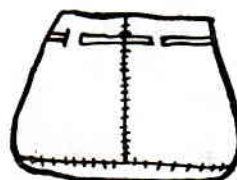
BILÁ

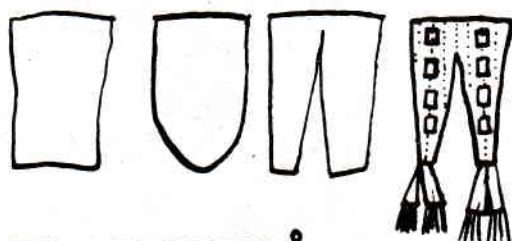
KŮŽE

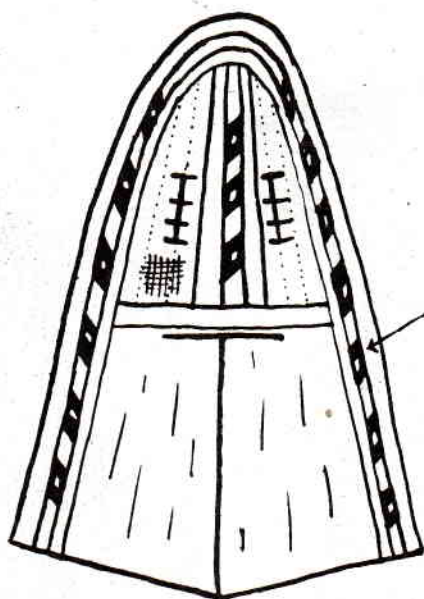
SEŠÍTE MOKASÍNY OZDOBENÉ KORÁLKY A OSTNY URSONA

POHLED ZE ZADU

DRUHY JAZYKŮ

DVA VZORY NA LAKOTSKÉ MOKASÍNY VYŠITO KORÁLKY

DETAIL

Na závěr vám poradím. Zapomeňte na vyšívání čelenkové pásky, různá roucha a podobné věcičky. Indiáni je většinou nenosili a nepochopili by vůbec, co to na sobě máte. Udělali jste si bederní roušku, pásek a mokasíny. Výborně! Příklad si řekneme něco o legínách. Košili mít zatím nemusíte. Přehodte přes sebe starou, nejlépe vlněnou deku. Každý Indián, který by vás potkal dřív i dnes, by pochopil, co to máte na sobě za úbor a řekl by HAU KOLA!

Ahoj přáteli!

Wanblitenka

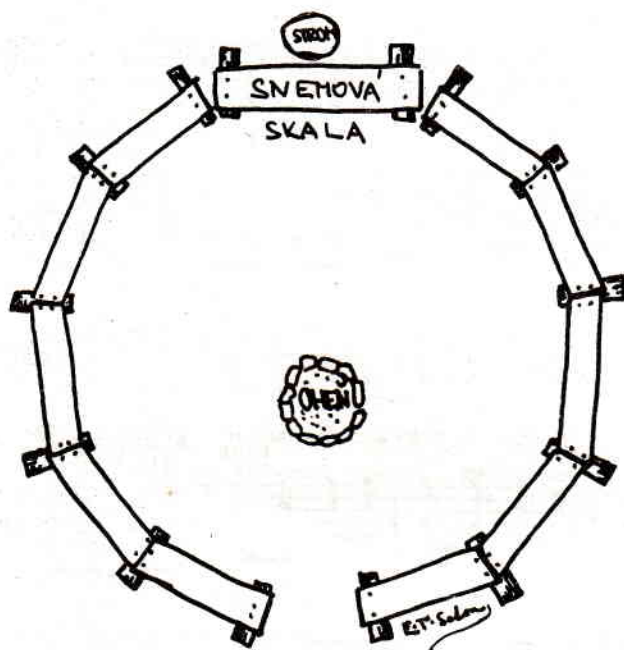
Použité prameny: Hau, kóla /Barbara A. Hall
Indiánok /I. Nagy

Vonkajší snemový kruh woodcraftu

Žiaden tábor nie je skutočným woodcrafterským táborom bez Snemového kruhu. Snemový kruh v lese okolo ohňa bol pôvodným zoskupením ľudstva. Takto usporiadaní prijímame starodávneho ducha lesov - demokratickú rovnováhu zodpovednosti a dôstojnosti.

Nezdá sa mi, že by nejaký tábor dal najlepšie výsledky bez Snemového kruhu, bez ohľadu k akej organizácii patrí.

Urobil som ich osobne 86, teda aspoň zčásti vlastnými rukami a bol som zodpovedný za stavbu mnohých ďalších.

Tu sú základy: - suché, rovné, prekrásne miesto v lese, nie viac ako štvrt míle od táborska a bokom od zvukov kuchyne. Musí mať aspoň 40 stôp naprieč, aby bolo možné vytvoriť neprerušovaný kruh s priemerom 24 stôp.

Po vybratí vhodného miesta vezmite 12 stopový povrázok, prichyťte ho kolíkom v pravdepodobnom strede Snemového kruhu a potom skúste spraviť kruh s polomerom 12 stôp okolo kolíka tak, aby ste nemuseli poškodiť stromy a mali čo najmenej práce so zarovnávaním. Tuctom alebo i viac kolíkmi označte obvod 24-stopového kruhu.

Teraz začnite sekerou, lopatou apod. robiť úplnú rovinu - takú rovnú ako tenisový kurt, pretože bude používaná na tancovanie a predstavenia. Ak nemáte nič iné, môžete spraviť rovinu nad priehlbňami s vodou radom 10 stôp dlhých dosiek. Hliny odstránene z vyšších miest je obvyčajne dost na zarovnanie nižších miest.

Na jednej strane by mala byť Snemová skala, pod jedným alebo viacerými veľkými stromami, ak je to možné, alebo pod veľkou skalou. Snemová skala je obvyčajne doskové sedadlo vysoké 15 palcov a dlhé 8 palcov - prispôbiť náčelníkom, ktorí vedú snem a význačným hosťom. Priamo oproti, podľa potreby, by mal byť otvor pre vchod. Okolo celého kruhu by mali byť sedadlá vysoké 10 až 12 palcov, každé s pohodlným operadlom.

Náčrt Snemového kruhu je na obrázku, ale nie sú znázornené operadlá sedadiel; ostatné detaily sedadiel sú dostatočne ukázané na ďalšom obrázku.

Na výrobu sedadiel narežte okolo 14 častí 10-palcového polena, dlhých asi 18 palcov. Položte tieto špalky na zem, asi 5 stôp od seba, osou smerom do stredu, každé v mieste okraja 5-stopovej dosky a pevne a rovno ich uložte. Na ne pribite pevnými koincami kusy dosiek. Tým istým spôsobom urobte Snemovú skalú, ale o niekoľko palcov vyššiu, s chrbtovou časťou pod stromom.

Kruh je takto pripravený na používanie a vystačí pre asi 60 ľudí, je však dobré vždy pridať operadlá k sedadlám, lebo bez pohodlia sa nemožno úplne sústrediť.

Najjednoduchší spôsob na ich zhotovenie je zatlačenie 4-palcových stípičiek tesne vedľa špalku, ktorý vyčnieva za sedadlo. Tieto stípičky nech vyčnievajú asi 18 palcov nad sedadlom a sú mierne sklonené dozadu; pribite ich k boku dolného špalka. Vo výške asi 14 palcov nad sedadlom pribite na každý dosku. Lišta alebo tyč umožní príjemné uvoľnenie chrbáta.

Kresby ukazujú návod apod. Vždy je samozrejme lepšie, ak sú tyče skresané sekerou a zbité dohromady.

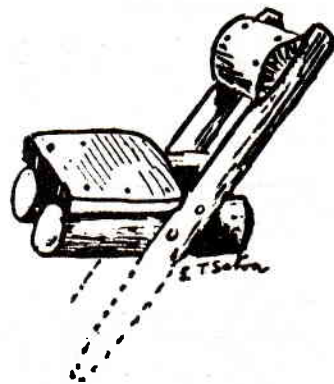
Ak je potrebných viac sedadiel, môže byť zvonku urobený druhý rad vzdialený 18 palcov. Vonkajší kruh by mal byť aspoň o 6 palcov vyšší ako vnútorný.

Ohň je umiestnený asi 2 stopy od stredu, bližšie ku dverám, takto sa zväčšuje voľný priestor pred Snemovou skalou, kde prebiehajú predstavenia.

Ako záverečná výzdoba môže byť naprieč stromom 8 stôp nad Snemovou skalou pribitá tyč, aby nieala náčelnícke alebo iné obradné rúcho počas snemu a nakoniec môže byť vytýčené Totemové pole oproti Snemovej skale, blízko vchodu, ale zvonku.

Nikdy nezabudnite, že krása prístupu, ako aj okolie a všetky drobnosti sú veľmi dôležité pri tvorení pravej atmosféry.

Preložil:
Eduard Stloukal

Poznámky:

- Veľkosť kruhu sa reguluje podľa počtu účastníkov snemu. Zväčšovanie sa však príliš nedoporučuje, pretože mizí kontakt s ohňom.
- Hřebíky samozrejme nepoužívame! Nahrazujeme je řemínky, lýkem, kořínky, záseky, kolíčky apod.
- Přepočet měř: 1 stopa = 30,6 cm
1 palec = 2,54 cm
- Přeloženo z knihy E. T. Seton - The Birch Bark Roll of Woodcraft, 29. vydání (1931),

RYTMUS RUDÉHO MUŽE

Jako druhou uvádíme MODLITBU PŘED VYKOUŘENÍM DÝMKY, kterou používáme při zahajovací ceremonii sněmu.

MODLITBA PŘED VYKOUŘENÍM DÝMKY

Harmonized by PROF. J. C. FILLMORE.

NÁBOŽNĚ

Wa-kon-da dha-ni ga dhe ke, Wa-kon-da dha - ni

DOUBLE DRUM BEAT.

Con Ped.

ga dhe ke, Wa-kon-da dha-ni ga dhe ke, E-

Con Ped.

a dha-ni hin ga we.dho he dho.

By permission, from "Indian Story and Song," by Alice C. Fletcher, Small, Maynard & Co., 1900.

Na této stránce vás budeme seznamovat s nejdůležitějšími písněmi Indiánů, které používáme v Lize při obřadech a slavnostních příležitostech nebo v táborovém životě.

Dnes je to MODLITBA KMENE OMAHA, jedna z nejstarších indiánských písní, kterou woodcraft-eré zakončují každý sněm a je nejposvátnější písní.

MODLITBA KMENE OMAHA

Harmonized by PROF. J. C. FILLMORE.

ZVOLNA, VÁŽNĚ, SLAVNOSTNĚ

mp

Wa-kon-da dhe - dhu Wa-pa-dhin a - ton - he.

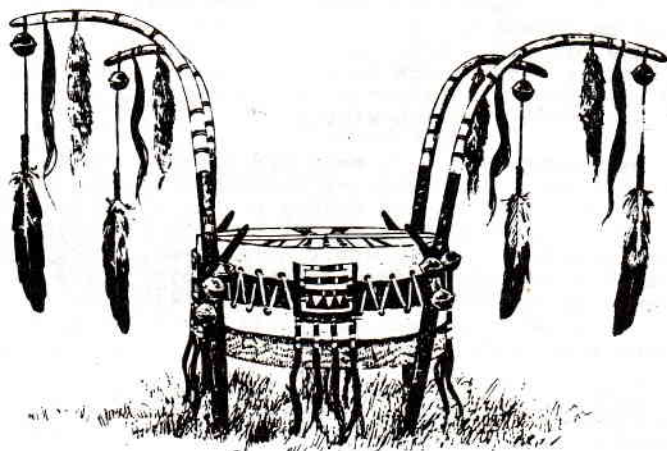
Con Ped.

Wa-kon-da dhe - dhu Wa-pa-dhin a - ton - he.

Ped.

By permission from Alice C. Fletcher's "Indian Story and Song."

OTĚ STOJÍŠ MI KU POMOCI A JÁ JSEM TVŮJ.

TÁBOŘENÍ V LLM

"Táboření je úhelným kamenem našeho programu. Přijímáme všechny druhy táboření, ale naší domé- nou je táboření po vzoru přírodních národů (zvl. severoamerických Indiánů), omezené na skutečné nezbytné potřeby, nutící člověka k vrcholné do- vednosti a pochopení podstaty věci ...", pravi se v programovém prohlášení LLM. To je tedy náš "úhelný kámen", neboli hlavní prostředek, jak do- sáhnout stanoveného cíle. Návodům ke správnému táboření se (mimo zvláštní příručky) budeme věno- vat i na stránkách BV. Nechceme, aby naše návody byly alepě opsané ze starých příruček (typu; 25 druhů ohňů, které nikdy nepoužijete ...). Vše, co na stránkách BV uveřejníme, bude členy Ligy vy- zkoušené, skutečně funkční a vhodné k běžnému po- užití.

Přes stylovou rozmanitost má táboření v LLM společného jménovatele: snažit se v přírodě žít s minimem "cizorodých" prostředků, učit se být stále méně závislý na produktech civilizace a naopak stále více spoléhat na vlastní dovednost a moudrost. Pomineme-li tedy některé zvláštní druhy táboření - vodácké, vysokohorské, putovní, na sněhu apod. - které bychom také měli dobře o- vládat, ale kterým se důkladně zabývají jiné or- ganizace a časopisy, a proto jím v BV nebudeme věnovat takovou pozornost, stojí před námi "jako nošený aloup" výše zmíněné táboření po vzoru pří- rodních národů.

Proč po vzoru někoho a ne po svém? Protože smyslem není vymýšlet dávno vymyšlené (a těžko překonatelné), ale skrzes něco (zde tedy táboře- ní) dospět k něčemu (zde tedy zdokonalení se a poznání přírody v její nejniternejší podstatě). A protože práce je "až nad hlavu", saháme po o- svědčených vzorech, které však musí splňovat ně- kolik podmínek:

- být vhodné pro naše geografické poměry, zvláště pak podnební pásmo;
- být dostatečně známé, abychom měli dostatek in- formací;
- nesmí se vydělovat z přírody pevnými (např. ka- mennými) domy; styl života by měl být co nej- jednodušší ... přitom však "technicky" dokona- lý a malebný;
- nemělo by jít jen o předlohu tábornických tech- ník; nýbrž i vzor mravní, popř. duchovní.

Rýsuji se zatím tři styly, tři okruhy vzorů:

- 1) Severoameričtí Indiáni, především Indiáni vel- kých plání. Původní Setonův vzor, který bude nejspíš nejrozšířenější, neboť je tu tradice, dokonalá účelnost i malebnost, nejvíc potřebné literatury.
- 2) Zálesáci, američtí hraničáři minulých století. Směr velmi blízký předchozímu, nemá však do- sud mnoho stoupců a je u nás v počátcích (současný čs. tramping s ním není totožný). Literatura nějaká je, není však většinou pře- ložená do češtiny či slovenštiny.
- 3) Evropský člověk pravěky a protohistorický - směr nazývaný experimentální archeologie. Pro nepřátele cizích vzorů sice věc jistě lákavá, ale snad ještě náročnější než obě předchozí! Experimentální archeologie v západoevropských zemích má evou tradici, ale ani u nás není ne- známá. Odborné literatury je poměrně dost, a- však příručky, vhodné pro začínající oddíly a kmeny chybí. Přesto věříme, že zázemí, před- stavované naším nejstarším a nejlepším oddílem (Brkův Neolit klub), je zárukou úspěchu pro další zájemce.

Návody, zkušenosti a poznatky ze všech směrů se budou objevovat vedle sebe. Je totiž dobré srovnávat a obohacovat se novými dovednostmi, odlišnými technikami a neznámými přístupy.

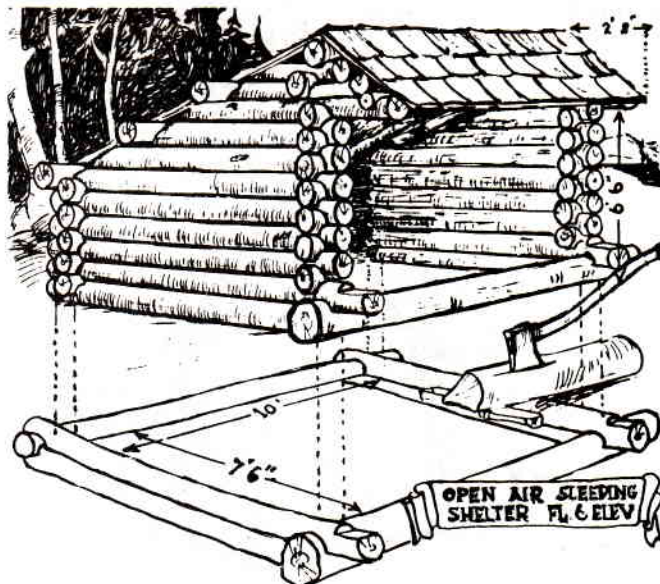
ADIRONDACK LEAN-TO

je nejlepší typ přístřešku v lesích, určený pro menší skupiny. Původně byl stavěn pro lovecké a rybářské party v Adirondackém pohoří kolem roku 1800. V současné době je pro svou všestrannost nadále budován např. při světoznámém APPALACHIAN TRAIL, nebo na březích amerických řek pro vodáky. Vyzkoušeli jsme také tento typ na vrcholu Sedla na Šumavě a můžeme jeho přednosti potvrdit. Z to- ho důvodu připravujeme stavbu dalšího v oblasti Kochánova. Americký zálesák Dan C. Beard o tomto šeltru píše: poskytuje výborný kryt proti vlhku, dává dostatek čerstvého vzduchu, je teplý v chladném počasí. Když je postaveno ohniště (mi- něn kanadský krb buď dřevěný nebo kamenný), udi- vuje každého, kdo jej použil. Jeho šindelová skloněná střecha odráží teplo dovnitř. Lze jej úspěšně použít pro zimní campy v nejstudenějším počasí a je lepší, než uzavřený dům.

Přístřešek stavíme u lesního pramínku, orien- tujeme jej proti převládajícímu větru. Vybavujeme jej sekerou, pilou, šňůrou na sušení a wakanem. Poslední táborník naštípe zásobu dřeva a zanechá v krabici trochu cukru, čaje a soli.

Hodně zdaru a modré oblohy Vaším stezkám!

Letící Sokol

Poznámka:

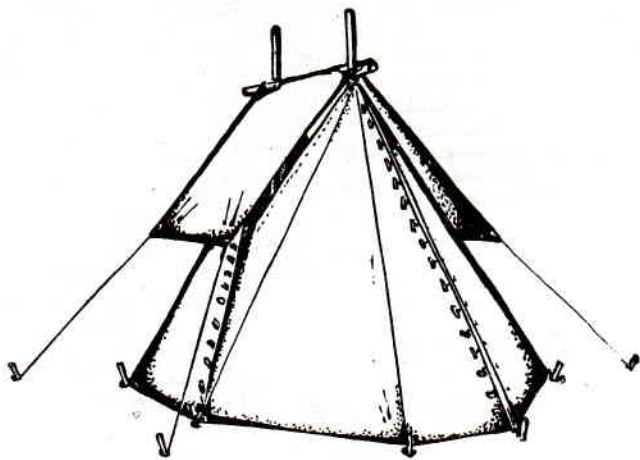
- Appalachian trail je nejdelší pěší trasa přes Appalačské pohoří. Přes 3000 km dlouhá trasa vede z velké části divočinou, je záměrně urče- na jen malým skupinám, je bez telefonu, fyzicky náročná, přespává se v A. lean-To nebo venku. Všechna vybava se nosí s sebou.
- Tímto nechceme vyzývat k hromadnému budování podobných přístřešků v našich lesích, které jsou už beztak dost přeplněné. Podobný přístře- šek je přece jen větší zásah do přírody než tý- pí, po kterém lze během chvilky zahladit všech- ny stopy. Přesto jsou místa, kde by stát mohl - ať už jako náhrada za stávající nevyhovující přístřešky, či nevzhledné boudy, nebo jako nový záchytný bod. Vždy je však nutné stavbu předem domluvit s místním lesním správcem !!!

Stopou pravěku

Cesta za lesní moudrostí je dnes většinou spojována s motivací o Indiánech, kterou neopakovatelným způsobem uvedl v život Ernest Thompson Seton. Není to však jediná možnost poznání ryze přírodního způsobu života, protože podobně žili i Afričané, Australané, Eskymáci a mnohé další národy. Mezi nimi i dávní obyvatelé našeho území, lidé doby kamenné.

Před zhruba deseti lety se myšlenka pravěké motivace ujala u nás jako alternativa indiánského námětu. Z pochopitelných důvodů nebylo dosud možno dosažené výsledky publikovat a je na čase, abychom se trochu zamysleli nad touto novou a dosud málo známou cestou k poznání přírodního života. Jak obtočí v porovnání s daleko rozšířenější a dobře zpracovanou indiánskou tematikou?

Nejprve stručná charakteristika. Ve známost vešel tento námět pod názvem experimentální archeologie podle mladého vědního oboru, zabývajícího se rekonstrukcí pravěkých činností. Ve světě existuje řada středisek, kde týmy odborníků i laiků více či méně věrně napodobují život v pravěku jednotlivě i soubornými pokusy. Zde je největší pramen poznatků především technického rázu. Zájmová činnost s cílem poznání a pochopení širších souvislostí tohoto námětu, tedy jakási moudrost pravěku, není dosud rozšířena. U nás dnes pracuje několik dětských oddílů, které se experimentální archeologií zabývají trvale a řada dalších, které zkoušejí jednotlivé prvky.

Sten vyvinutý pro potřeby pravěkého táboření

Nyní k vlastní náplni. Do pravěku se lze vydat čtyřmi směry, které na sebe částečně navazují. Pokusme se porovnat jejich možnosti s indiánskou motivací.

1. První je cesta napodobení pravěkých činností s kamenem, hlinou, kosti, kůží i dřevem, dále tkání či tepání prvních kovových ozdob a stavba obydlí. Tyto znalosti podmiňují další růst a je zde naprostý nedostatek návodů a podkladů oproti metodice, zpracované pro woodcraft.

2. Dobrodružné objevy umožňují experimenty, objasňující dosud četná bílá místa v mapě znalostí o našem pravěku. Tuto objevnou cestu asi těžko najde někdo v indiánské tematice.

3. Rekonstrukce pravěkého života s minimem civilizačních prvků je náročnější, než indiánská. Chybí totiž záznamy duchovního světa pravěkých lidí, především písně, modlitby, obřady, ale i popis běžného života, ozdoby a oblečení. Informace jsou závislé na archeologických nálezích a etnografických paralelách.

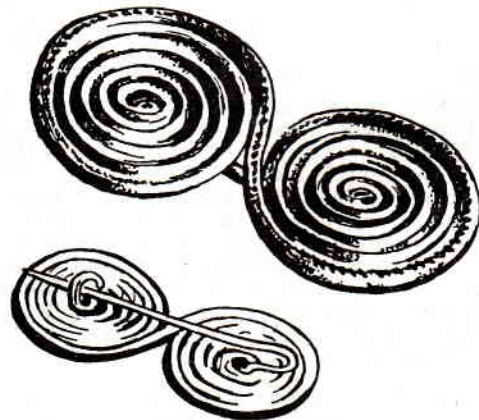
4. Nejhlubší smysl vidíme v cestě k pochopení myšlení pravěkého člověka, hledání jeho duševního obzoru a následně bytostné splynutí s přírodou. K tomu je třeba spojení dílčích výsledků předcházejících částí a tedy i výše uvedené výhody a nevýhody.

Celkově je mnohem méně podkladů a znalostí o pravěkému životě. Naproti tomu je snadnější spolupráce s muzeem či s archeologem a lze si prohlédnout originální výrobky. Další přednost je v poznání historie naší země. A konečně, pravěký člověk žil jednoduše a z dnešního hlediska dokonale ekologicky v našem okolí a je tedy možné hlubší se-pětí s přírodou a dějem konkrétního místa či pravěkého naleziště. V tomto smyslu může experimentální archeologie v návaznosti na naši dávnou minulost být cestou k budoucnosti, zdrojem odhodlá-ní k radikálním změnám vztahu k přírodě a vlast-nímu životu dřív, než k tomu budeme donuceni de-vastací prostředí a lidských vztahů. Není smyslem dokonale napodobit pravěk, ale spíše hledat v jednoduchém přírodním životě dávno ztracené pou-to mezi člověkem a přírodou.

Sečtete-li uvedené zápory, ale i klady experi-mentální archeologie, věříme, že dojdete ke stej-nému názoru, jako autoři těchto řádků: je tu plno práce, ale stojí to za úvahu. Proto má Liga lesní moudrosti v úmyslu založit samostatnou skupinu kmenů experimentální archeologie. Příležitostí k poznání tohoto námětu bude velká výstava experi-mentální archeologie. S Muzeem hlavního města Prahy ji připravují Mamuti, oddíl s desetiletou tradi-cí, kteří jako první u nás začali tento námět propagovat. Výstava s názvem "Den u Mamutů" má v muzeu v Praze na Florenci vernisáž ve čtvr-tek 25. 10. 1990 a potrvá až do ledna 1991.

Doufáme, že naše informace vyvolá polemiku a jsme zvědaví na vaše názory. Zájemci o spoluprá-ci a o využití nabízeného námětu jsou vítáni. Pište do Bizonního větru, nebo se ozvěte přímo na adresu: Jiří Červinka, Baráškova 14, Praha 4, 149 00. Různé pohledy na moudrost přírodního ži-vota mohou přece přinést obohacení všem.

Brko, Hombre

Bronzová spona na oděv

TÁBOŘENÍ V TÝPÍ

V poslední době se všude po Čechách rozmohlo v nebyvalé míře táboření v týpí. Jako milovníka tohoto stanu mě to velmi těší. U nás v Bílém Wampumu táboříme v týpí od prvopočátku a pod jeho plachtou jsem strávil stovky nocí. Z počátku jsme tábořili ve stanu, který jsme ušili podle návodu ve Dvou divoších, od E. Th. Setona. Když se nám potom dostal do rukou Čikaikův překlad Laubinových - The Indian Tipi, bylo rozhodnuto.

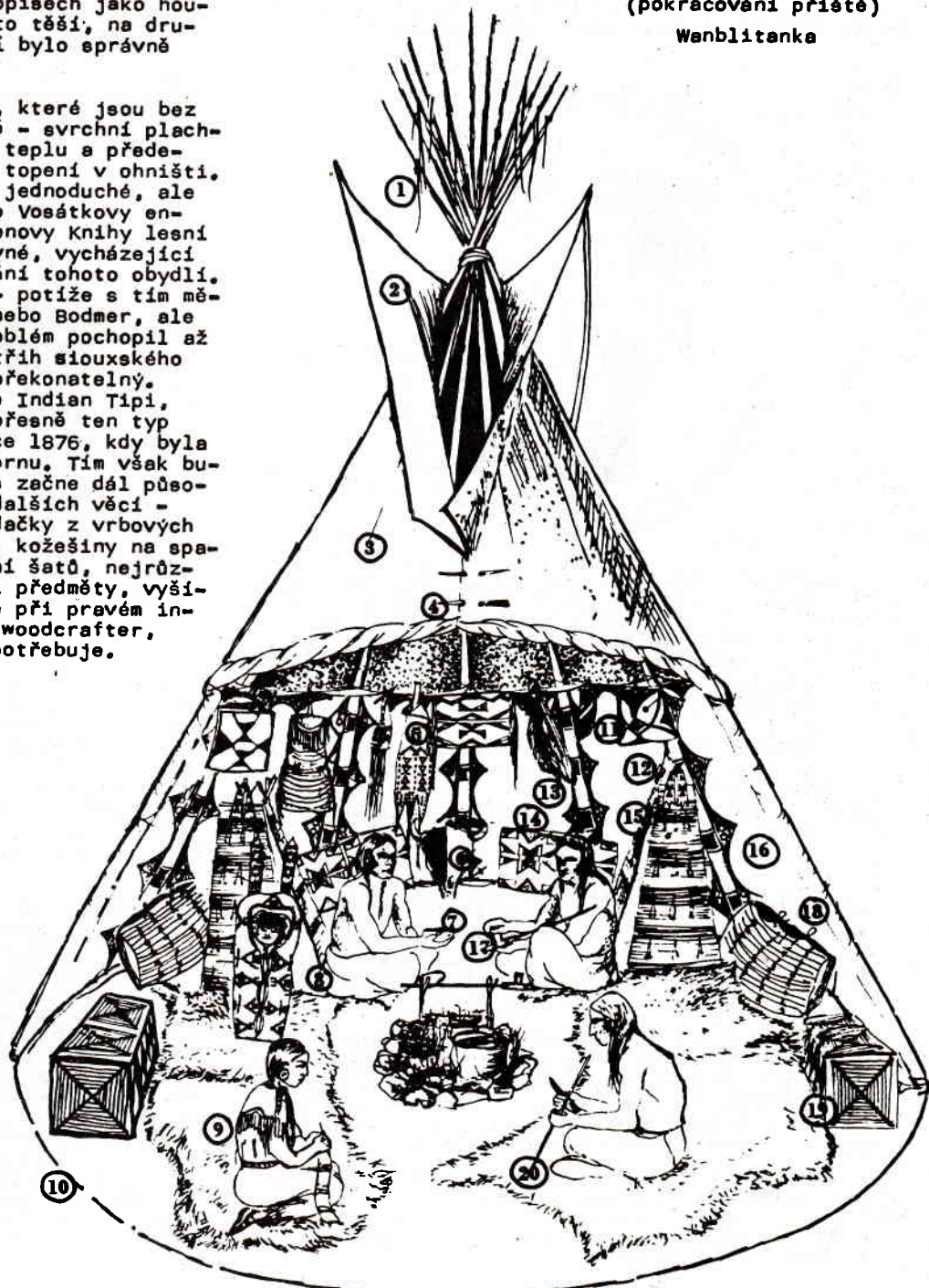
Táboření v týpí se stalo pro mne a mé přátele celoživotním zájmem, týpí nejenom stanem, kde je možné přespát, ale také domovem a po vzoru Indiánů kmene Sioux rovněž určitou formou kostela. K tomu bych se vrátil později v některém z dalších pokračování. Články o týpí, jeho fotografie, se teď vyrojily v mládežnických časopisech jako houby po dešti. Na jednu stranu mě to těší, na druhou mám obavy, aby vše kolem týpí bylo správně pochopeno.

Týpí se sestává ze dvou částí, které jsou bez sebe zcela nemyšlitelné. Z pláště - svrchní plachty a liningu, který je zde kvůli teplu a především kvůli cirkulaci vzduchu při topení v ohništi. Ušít plachtu i lining je poměrně jednoduché, ale zapomeňte na různé střihy z Mirko Vosátkovy encyklopedie táboření, nebo ze Setonovy knihy lesní moudrosti. To jsou střihy nesprávné, vycházející z počátečního povrchního pozorování tohoto obydlí. Týpí je nejenom těžké nakreslit - potíže s tím měli i takoví malíři, jako Catlin nebo Bodmer, ale především správně ušít. Tento problém pochopil až Reginald Laubin a jeho vzor na střih siouxského pláště a vnitřního liningu je nepřekonatelný. Když použijete návod z knihy The Indian Tipi, můžete si být jisti, že získáte přesně ten typ obydlí, který se vyskytoval v roce 1876, kdy byla legendární bitva na Little Big Hornu. Tím však budete mít něco takového, co na vás začne dál působit. K týpí totiž patří i mnoho dalších věcí - kromě plachty a liningu ještě sedačky z vrbových prutů, krabice z nevydělané kůže, kožešiny na spaní a zem, parfleche na uchovávání šatů, nejrůznější pouzdra na čelenky a osobní předměty, vyšívané tašky na spousty věcí, které při pravém indiánském táboření nezbytně každý woodcrafter, který to s Indiány myslí vážně, potřebuje.

Je to mnoho práce a úsilí, než se bude vaše týpí alespoň vzdáleně podobat indiánskému stanu. Ono není důležité ušít plachtu, halabala jí vztyčit, sepnout jehlicemi a především jí zmalovat nejroztodivnějšími symboly a výjevy, které by Indián nikdy nepoužil. Chcete mít opravdu indiánský stan, za jaký by se nemusel stydět ani Sedící býk nebo Rudý oblak? Ušijte si tedy podle Laubinova návodu plachtu a lining. Půjdete se dozvíte něco o ozanu a věcech v týpí, potom o obeluze ohně, etiketě a životě ve stanu a kolem něj. V Lakotštině slovo "tipi" znamená obydlí - místo pro život - pro práci i modlitbu. Je nejenom místem k přečkání nečasů a noci - pro woodcraftera musí být i chrámem.

(pokračování příště)
Wenblitanka

- 1 tyče - hupa
- 2 kouřové chloupě - wipipaha
- 3 plášť týpí
- 4 jehlice - wičeškipasise
- 5 dýmkový vak
- 6 bisoní lebka
- 7 dřevěná miska - wakšiča
- 8 nosítka na dítě
- 9 kožešina - hin
- 10 kolíky - wihinpaspá
- 11 pouzdro na nůž
- 12 taška z nevydělané kůže
- 13 orlí perut
- 14 parfleš
- 15 lenoška - wakazuntapi
- 16 malovaný lining /rosná plachta/
- 17 dýmka /kalumet/- čanunpa
- 18 taška zdobená vyšíváním
- 19 bedna z nevydělané kůže
- 20 šíp - wahinkpe

SUN BEAR: OTEVŘTE SVOJE OČI

"Cítíme, že jestliže se má lidstvo dále rozvíjet, musíme se všichni naučit lépe chápat naše prostředí. Odcizení člověka věcem přírody je příčinou mnoha jeho nemocí. V dnešní době se mnozí lidé snaží svoji rovnováhu s přírodou obnovit. Lidé se vrací k přírodní potravě a přírodní léčbě, lze spatřit velký návrat k půdě a krajině. Právě v naší industrializované společnosti cítíme potřebu obnovit rovnováhu s přírodou ...

... Zveme vás, abyste otevřeli svoje oči, svoje uši, svoje srdce a spatřili magično, které je všude kolem nás neustále přítomno. V dnešní době máme eklon vidět Zemi jako neproměnlivé pozadí pro všechny člověčí záležitosti. Narosty, rostliny a zvířata vidíme jako sluhý člověka. Zapomněli jsme, že mohou být také našimi učiteli, že nás mohou otevřít ideám a citům, které byly po příliš dlouhou dobu pro lidské srdce nepřístupné.

Zapomněli jsme, že jsme spojeni se všemi našimi příbuznými na Zemi, nejen s příslušníky naší lidské rodiny. Zapomněli jsme, že ke všem těmto příbuzným máme odpovědnost, stejně jako ji máme k našim lidským rodinám. Uvěznili jsme sami sebe v neprodyšných malých světech, uměle vytvořených lidskou rukou.

Zapomněli jsme, jak naslouchat příběhům a písním, které k nám přináší vítr. Zapomněli jsme naslouchat moudrosti skal, které jsou zde od počátku časů. Zapomněli jsme, jak nás voda občerstvuje a obnovuje.

Ztratili jsme schopnost naslouchat rostlinám, když nám prozrazují, které z nich máme jíst, abychom správně žili. Ztratili jsme schopnost naslouchat zvířatům, když nám nabízejí svoje dary poznání, smíchu, lásky a potravý. Odřízli jsme sami sebe od těchto svých příbuzných a potom jsme udiveni, že můžeme být tak často znuďení a osamělí.

Medicínové kolo je magickým kruhem, který obsahuje vše na světě. Když kolem něho putujete, objevujete jeho zázraky jak uvnitř, tak i kolem sebe. Budete-li houževnatí, objevíte dokonce zázrak poznání sebe sama: kdo jste, co znáte a co můžete v tomto životě vykonat ..."

Říká v úvodu své nejznámější knihy "The Medicine Wheel" (Medicínové kolo) Sun Bear. Že vám ta slova něco říkají? Že vám to připomíná poselství E. T. Setona? Nám také. Ale nepředbíháme. Dnes už můžeme začít od začátku.

KDO JE TO SUN BEAR ?

Sun Bear, duchovní učitel a medicínman z kmene Chippewajů, se narodil v roce 1929 v rezervaci White Earth v Minnesotě. Jako mladý chlapec se učil u svého strýce, taktéž kmenového medicínmana. V učení pokračoval však dál, po celý život, od učitelů a šamanů různých přírodních (ale i civilizovaných) národů celého světa, s nimiž spolupracuje. Důležitým zdrojem poznání však jsou jeho sny a vize, které začaly už v mládí a předurčily mu "dráhu" medicínmana. Jeho vize mu ukázaly, že jeho život je cesta učení, předávání vědění o nutnosti nalézt jedinou "stezku síly" a převzetí odpovědnosti za sebe a za Zemi. Předávání původních vědomostí svého lidu současným mužům a ženám všech národů. Proto každým rokem podniká dlouhé a namáhavé přednáškové turné po Americe, do Evropy, Austrálie i Asie. Přednáší, pořádá semináře, na kterých učí praktickým dovednostem. Od roku 1961 vydává mezinárodní magazín pro vědomí Země "Many Smokes" (od r. 1984 se jmenuje "Wildfire"). Píše a vydává knihy. Je autorem či spoluautorem n. j. těchto knih: "The Path of Power" (Stezka síly), "The Medicine Wheel: Earth Astrology" (Medicínové kolo: Astrologie Země), "The Bear Tribe's Self Reliance Book", "At Home in the Wilderness" (Doma v divočině), "Buffalo Hearts" (Bizoní srdce), "Walk in Balance", atd.

Svůj úkol nevidí jen v dalším provádění dochovaných tradic vlastního kmene a ostatních indiánských národů. Jejich filozofii chce vnášet do myšlenkového světa a života mládeže New Age. A již dávno ví, že se to může dařit pouze při společném životě, dlouhou, trpělivou prací s jednotlivci a malými skupinami. Proto po rozličných pokusech a oklikách založil v roce 1970 "Bear Tribe" (Medvědí kmen), malou ekologicky orientovanou komunitu. Je v každém ohledu nezávislá, vlastní tolik půdy, že z ní může žít a nově přichozím ještě trochu prodat nebo koupit zprostředkovat a nepotřebuje kromě trochy elektrického proudu (bez něhož by se v nouzi také mohla obejít) žádné spotřební zboží. Očekává blízkou katastrofu a tak je dokonce zásobena dřevem a potravinami na dva roky dopředu.

Tyto katastrofy pokládá Sun Bear za nevyhnutelné; jsou prý nutné pro další pokračování existence lidstva, které by se bez takových šoků nedopracovalo k uvědomění si svého nezodpovědného jednání. Sun Bear poukazuje stále na to, že staré indiánské národy obývaly po tisíciletí svou zemi, aniž by jí vykořisťovaly. Nakládaly s půdou, rostlinami a zvířaty s hlubokou úctou a samy sebe pocítovaly jako součást celku, jako strážce Země. Když přišli bílí, našli nedotčeně krásnou zemi ...

Medvědí kmen a jeho Medicínová společnost sídlí poblíž Spokane, ve státě Washington, na severozápadě USA. Přijímá za členy Indiány i neindiány. Např. žena Sun Beara, Wabun, není žádná Indiánka. Je to americká novinářka irského původu a doplňuje svou ženskou energii jako léčitelka a učitelka svého muže. Je-li označována za jeho "medicínovou pomocnici", je třeba ovšem znát, že "medicina" znamená pro Sun Beara něco zcela jiného než pro průměrného bílého medika. "Medicina" je všechno, co poškozenému člověku pomáhá, co jej znovuuzdravuje a zoceluje. Může to být upřímný rozhovor, nové pochopení, srdečný dotyk, stejně jako jedna ze 150 bylin, které medicínman používá, ale také tance, modlitby, obřad - především prožitek vlastní "vize", poznání myslu života a vlastního poslání. Jen tak je štěstí, nejučinnější medicína, možné.

K docílení této "vize", která hraje v životě Sun Beara rozhodující úlohu, napomáhají dospívajícím indiánským dětem ještě dnes vyzkoušené tradice. Po dovršení čtrnáctého roku věku se na ni připravují pod vedením medicinmana nebo zkušeného staršího muže tím, že se postí, potí se v potní chýši, vykuřují vonnými bylinami, uchylují se do samoty a mlčení. Svou roli přitom hraje výklad snů a znamení přicházejících z okolního světa, jako např. chování ptáků a jiných živočichů či rostlin.

"Vize" se nemusí dostavit najednou, může se ozřejmovat řadou znamení, obrazů, pohledů a uvádět mladého člověka na jeho vlastní cestu. Bez nalezení tohoto smyslu mají všechny ostatní statky jako bohatství, vzhled atd. jen malou cenu, člověk se cítí být neúplný a je tak též pocíťován ostatními. Sun Bear připisuje pocit frustrace, slabosti a smutku, jež se mu zdá být u nás převládajícím rozpoložením, této absenci smyslu života. Mimochodem, ženy jsou u Indiánů stejně jako u mnoha starých národů pokládány za od přírody dokonalejší lidské bytosti: mohou vyhledávat vize, ale není jim toho zapotřebí, aby se staly celým člověkem. (Medvědí kmen pořádá občas semináře pro dosažení vizi, ale klade důraz na to, že si konec konců každý musí nalézt svou vlastní cestu k "Velkému Duchu".) Aby člověk tuto cestu nepřešel, musí se učit žít v bdělé, avšak uvolněné pozornosti.

Sun Bear (Sluneční medvěd)

Kromě ztráty "vize" pokládá Sun Bear za charakteristické pro většinu bělochů, že místo toho, aby žili svůj život v naelouchání "Velkému Duchu", rádi vše přenechávají ostatním, zejména institucím a autoritám. Tolik důležitý vstup do života se děje ve sterilním, anonymním prostředí kliniky, výchova je přenechána škole, výživu určuje nabídka supermarketu - "a samotnou rozmluvu s Velkým Duchem přenecháváte farářům", poznamenal Sun Bear.

Je mu jasné, že tohoto utvrzení, zocelení nelze dosáhnout běžnými přednáškami, a proto se stále znovu pokouší o společnou činnost, setkání účastnatelů na cizím životě, např. také na životě stromů v kraji, na obřadech, obětech, modlitbě, jako na trvalém, celý život doprovázejícím spojení a celkem v uctivé vážnosti a vděčnosti. Především ale působí jeho přítomnost, klidné epočinutí v sobě při plné otevřenosti a pozornosti, jeho humor.

V takto vytvořené atmosféře, k níž může velice přispět společný zpěv, mohou lépe uspět jeho poučení: "V naší tradici to znamená, že Velký Duch rozdělil svou pravdu a dal z ní všem národům. Pouze tehdy, snesou-li se tyto části dohromady, poznají celou pravdu a budou moci v porozumění spolupracovat. Je čas, abychom se konečně učili jeden od druhého, abychom našli tuto pravdu.

Nás Indiánů se v poslední době často ptají: "Co máme dělat?" Moje odpověď zní: "Chcete-li změnit systém, musíte nejdříve změnit sami sebe. Žít prostě. Poznat, že právě bohatství nezávisí na blahobytu. Šetřete energii. Přestaňte v této společnosti nadbytek kupovat věci, které nejsou nezbytné. Mnoho lidí si myslí, že jsou příliš slabí na to, aby něco měnili. Rezignují. Ale to nejúčinnější, co může každý jednotlivec udělat, je změnit své zvyklosti."

Kniha "Medicinové kolo", která se nám díky M. Eksteinovi dostala před několika lety do rukou, vzbudila naši pozornost a stala se novým impulsem. Cesta, kterou Seton pouze naznačoval, protože z ní nechtěl dělat veřejnou záležitost a nutit někoho, kdo není ještě připraven ... , tak tato cesta najednou dostává konkrétní obrysy. V létě 1989 jsme se rozhodli navázat s Medvědí kmenem kontakt. Náš dopis měl dost rychle odezvu, v což jsme ani moc nedoufali. Potěšily nás nové materiály, kontaktní adresy na stoupence v SRN, naděje na osobní setkání se Sun Bearem při jeho cestě do Evropy, ale především zmínka o Setonovi. V prvním dopise jsme pochopitelně napsali, že jdeme stezkou Černého Vlka, a s hrdostí jsme pak v odpovědi Medicinové společnosti medvědího kmene četli:

"... Rádi slyšíme, že se řídíte principy Ernesta Thompseona Setona. Je to vskutku velký muž, kterého je hodno následovat. ..."

A pak následovaly další dopisy a konečně pozvání na květnový seminář "Stezka síly" v Bavorsku. Dva dny naplněné přednáškami Sun Beara i praktickou výukou (práce s energiemi: zbavování se negativní energie, čerpání energie ze země a stromů, předávání z člověka na člověka, obřady medicinového kola a množství dalších věcí). O semináři jsme s Wabašou podrobně psali v Indian Hobby Courier č. 1 a 4, zde tedy jen stručně výsledek. Přestože jsme nebyli jediní cizinci, těšili jsme se největší přízni Sun Beara, protože poznal, že naše činnost nemá na konzumně orientovaném Západě obdoby. Dal nám právo překládat a šířit jeho knihy v Československu. Domluvili jsme s ním pravý výměnný obchod, ale především jsme si přivezli slib (od té doby znovu písemně potvrzený), že Sun Bear přijede příští rok do Československa a bude zde osobně vyučovat svému "woodcraftu 21. století" !

Bimniji

INFORMACE, OHLASY, ZPRÁVY, INZERCE

P O Z O R na novou kontaktní adresu LLM :

Liga lesní moudrosti
P.O.Box 7
169 00 Praha 69

Kdo má zájem o osobní kontakt se zástupci náčelnictva : návštěvní hodiny sekretariátu jsou každou středu od 16 do 19 hod. Adresa : Praha 1, Senovážné nám. /dříve M.Gorkého/ č.24, 5.patro, místnost 502. Blízko Hl.nádraží ČSD, jednu stanicí tramvají z Václavského náměstí.

Na tomto místě Vás budeme v rubrice "Psali o nás ... a hovořili ..." budeme informovat o publicitě, které se LLM dostane ve sdělovacích prostředcích. Naše "sítě" však nestačí všechny články a relace zachytit a tak Vás prosíme o spolupráci : upozorněte redakci BV dopředu nebo až zpětně o každé zmínce o LLM nebo o Setonovi. Pokud můžete, zašlete články do archivu LLM nebo aspon zapůjčete k ořcení. Tak tedy :
Psali o nás ...

Nika, č. 3-4/1990 , /úvaha o woodcraftu v ČSOP též v č. 1-2/1990/ ,

Hanácké noviny, 29.3.1990

Moravskoslezský den, 4.6.1990

Vandr, nulté číslo /1990/

Ahoj na sobotu, č. 31 /27.7.1990/

Howgh (příloha Rodokapsu), č. 1 a 2

Lidová demokracie, 10.8.1990

Mladá fronta (jen 1.vydání), 14.8.1990

ABC, č. 23/1990 /2 články/

Mladý hlasatel, č. 11/1990

a hovořili ...

Čs. rozhlas, 3.6.1990 /ve večerních zprávách o sněmu LLM/

Čs. televize, 12.6.1990 /ve Vlastovce hovořil Čiksika o sněmu/

Čs. rozhlas, 23. a 30.6.1990 /v Meteoru byla vždy dramtizace Setonovy povídky + interview o LLM s Loganem, Hehunem a Biminijim/

VŠEM AUTORŮM DĚKUJEME ZA PROPAGACI !

Vzhledem k tomu, že nulté číslo čas. VANDR přineslo pěkný článek o w. a LLM, chceme mu tímto aspon trochu splatit reklamu. Kdo má tedy zájem o trampský časopis VANDR (rozsah 32 stran), může si předplatit další letošní dvě čísla (včetně poštovního a vánočního překvapení) za 20,- Kčs, složenkou na adresu Iva Synáková, Kosmákova 36, 615 00 Brno.

V létě přijel z Anglie do Československa, mimo zástupců Order of Woodcraft Chivalry /píšeme o nich na jiném místě /, také pan H.King, jeden z nejstarších členů (85 let) Woodcraft Folk. Vyprávěl nám o jejich před- i poválečné činnosti a velmi se zajímal o obnovenou LLM. Věnoval nám do archivu množství staré anglické woodcrafterské literatury a další cenné věci.

Letní sněmy mnoha kmenů byly velmi bouřlivé, neboť ne všichni dosavadní členové byli ochotni přijmout Setonův program a vstoupit do LLM. Takovou očištnou prochází snad každý již fungující oddíl či kmen. Obrozeným kmenům /např. Vlčům z Velkých Pavlovic/ držíme palce a přejeme dobrou cestu za novými cíli.

Náčelnictvo LLM připravuje ustavení překladatelské sekce. Vyzývá tímto všechny zájemce, kteří dobře ovládají některý cizí jazyk (zvl. angličtinu) a chtějí pomoci s překládaním w. a příbuzné literatury, aby se přihlásili náčelnictvu. Sekce by měla evidovat kvalitní cizojazyčnou literaturu, nejlepší tituly navrhnout a zadržovat k překladu a k vydání, koordinovat překladatelskou činnost s obdobnými zájmovými skupinami.

- Náčelnictvo LLM a redakce BV moc děkuje :
- J.Gillovi za zajištění tisku orlich per ,
 - D.Janákovi za zajištění výroby razítek ,
 - V.Svobodové za prepis tohoto čísla BV ,
 - L.Ruskovi za poskytnutí svých krásných grafik našemu časopisu ,
 - kmenu Čeplaghanů za výborný časopis Březová kůra ,
 - Z.Laitovi, A.Okánikovi, J.Paukertovi, L.Pechovi, Z.Poubovi, M.Pultrovi, J.Sikorovi, J.Stárovi, J.Žáčkoví a sušickým W.Rangers CC za to, že se jim cena za 1.číslo BV nejen nezdála příliš vysoká, ale vydávání navíc ještě podpořili finančními dary.

Někteří z členů LLM strávili celou dovolenou na táborech (děkujeme za pozdravy), jiní se vypravili do světa. Platilo, že čím starší, tím dále. Např. bratr Šyc se vypravil do Kalifornie, bratr Ink (81 let !) za synem do Austrálie. Od Inka nám přišel hezký dopis z malého městečka Woy woy v Novém Jižním Walesu, kde právě začíná jaro. Toulají se s Věrou po pobřeží čistých zátok a pozorují australské pelikány. Okolí je prostoupeno několika národními parky. Lesy jsou všude pralesního typu, velmi těžko přístupné, málo cest. Lidé však jsou tam prý hrozní mamonáři a žít by tam Ink nechtěl. Za zmínku stojí, že jeho dopis šel do Prahy pouze 6 dnů !

S uspokojením zaznamenáváme, že LLM si pomalu opět dobývá své místo ve společnosti a je brána na vědomí nejrůznějšími organizacemi a institucemi. Z dopisů "tuzemských" institucí potěšil zvláště ten z 19.7.1990, kterým nám pan Theodore E.Russell, Charge d'affaire USA v ČSFR, jménem amerického velvyslanectví blahopřál k obnovení Ligy a popřál do budoucna vše nejlepší. Ještě více nás pak překvapil dopis z Washingtonu z 31.7.1990, v němž pan C.Munter přeje LLM "best of luck" jménem United States Department of State (ministerstvo zahraničí).

V knize "Junácká symbolika" od J.Čáky je chybne /ba nesmyslně/ uveden woodcrafterský znak a sákon čtyřnásobného ohně. LLM proti tomu protestovala. Pan Čáka, jehož si jinak vážíme, byl prý v případě znaku "mylně informován", v případě sákona svou chybu přiznal. Žádáme vás proto, aby jste na tento omyl upozornili své známé a majitele zmíněné knihy.

Redakce Bizoního větru žádá písmačky jednotlivých kmenů LLM, aby zaslali zajímavé reportáže z letošních táborů. Napište čím jste se zabývali, co nového jste vyzkoušeli a jaká orlí pera se vám podařilo získat. Čekáme též na pěkné černobílé fotografie z vaší činnosti. Aby mohly být vaše snímky otištěny, musí být ostré a ne příliš tmavé. Vhodný je formát pohlednice, nebo větší. Uvítáme samozřejmě i jiné vaše příspěvky, které nám pošlete.

PRÁVĚ VYŠLO ! Jako svou první publikaci vydala LLM pro své členy kompletní českou knižní bibliografii E.T.SETONA . Do každého kmene bude zaslán 1 výtisk zdarma. Ostatní zájemci si mohou brožuru /32 str./ objednat na adrese : LLM, P.O.Box 7, Praha 69, PSČ 169 00. Cena 10 Kčs + známka 2,- Kčs na poštovné. Vydáno pouze 130 výtisků.

Na fotografii na titulní straně tohoto čísla je Tašunka Gleška, Velký Sachem z kmene Bílý wampun. "Tábor písní" /OLOWAN WICOTI/ 1990. Foto : Racek /L.Zelinka/. Na zadní straně grafika bratra Šamana /Ladislava Ruska/ z Olomouce.

U prvního čísla jsme zapoměli uvést popis fotografie na titulní straně. Jistě ale všichni poznali E.T.Setona, jak indiánskou posunkovou mluvou vyjadřuje bizona.

SOUTH SHIELDS

10.8.1990

Letošní naše vzpomínání a oslavy 130. výročí narození E.T. Setona vyvrcholily počátkem srpna přímo v jeho rodišti v severovýchodní Anglii, kam se vypravili bývalí členové Ligy čs. woodcrafterů, Mahykan* a Střízlík, aby zde v předvečer výročí položili jménem Ligy lesní moudrosti kytiči karafiátů před rodný dům, pod mohutný javor s pamětní destičkou, která připomíná, že se zde 14.VIII.1860 narodil Ernest Evan Thompson Seton, malíř, přírodovědec a spisovatel. Stuha v červenomodrobílých barvách připomínala udiveným kolemjdoucím, kdo a proč zde květy položil.

Podrobnosti v příštím čísle.

* foto na společném snímku vpravo

BIZONÍ VÍTR, čtvrtletník vydávaný náčelnictvem LIGY LESNÍ MOUDROSTI. „The Buffalo Wind“, a quarterly journal of the Woodcraft League of Czechoslovakia. Šéfredaktor /Editor-in-Chief/: František Kožíšek. Redakční rada /Assistant Editors/: Petr Vilhelm, Daniel Hoffman, Martin Kupka. Adresa pro korespondenci a objednávky: LLM – redakce BV, P.O. Box 7, Praha 6, PSČ 169 00. Přetiskování obsahu dovoleno pouze s písemným svolením autora či redakce a s udáním pramene!
Reg. č. 5455 · MIČ 46141 · Vyšlo: 21.IX.1990, ročník I., číslo 2. Náklad 500 kusů · Cena výtisku 10,- Kčs.